

IZVJEŠTAJ O RADU

AGENCIJE ZA STATISTIKU BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2015. GODINU

Sarajevo, 2016.

SADRŽAJ

UVODNA RIJEČ	4
1. DEMOGRAFSKE I SOCIJALNE STATISTIKE	5
1.01 Statistika stanovništva	5
1.02 Statistika tržišta rada	6
1.03 Statistika obrazovanja	6
1.04 Statistika kulture	7
1.06 Raspodjela dohotka i uslovi života	7
1.07 Statistika socijalne zaštite	7
1.10 Statistika kriminaliteta	8
1.12 Gender statistika	8
2. MAKROEKONOMSKE STATISTIKE	9
2.06 Statistika cijena	10
2.07 Statistika robne razmjene s inostranstvom	10
3. POSLOVNE STATISTIKE	11
3.01 Godišnje poslovne statistike	11
3.02 Kratkoročne poslovne statistike	13
3.04 Statistika saobraćaja	19
3.06 Statistički poslovni registar	20
4. STATISTIKA POLJOPRIVREDE, ŠUMARSTVA I RIBARSTVA	22
4.01 Statistika poljoprivrede	22
4.02 Poljoprivredne strukture	23
4.04 Poljoprivredni računi i cijene	23
4.05 Statistika šumarstva	24
4.06 Statistika ribarstva	25
5. VIŠEPODRUČNE STATISTIKE	25
5.02 Strategija Evropa 2020 i strategija održivog razvoja	25
5.03 Statistika okoliša	26
5.04 NUTS klasifikacija	27
5.06 Nauka, tehnologija, inovacije	27
5.07 Statistika informacionih i komunikacijskih tehnologija	28
5.07 Informaciono društvo	28
5.09 Računi okoliša i klimatske promjene	28
6. PODRŠKA ZA STATISTIČKE PROIZVODE - INFRASTRUKTURA	29
6.01 Klasifikacije	29
6.03 IT podrška, standardi i alati za statističku proizvodnju	30
6.06 Informisanost i diseminacija	30
6.09 Međunarodna saradnja i evropske integracije	31
7. ADMINISTRATIVNA PODRŠKA	32
7.01 Upravljanje IT infrastrukturom	32
7.02 Ljudski resursi	32
7.03 Upravljanje finansijskim sredstvima	33
PROBLEMI U REALIZOVANJU PLANA RADA AGENCIJE ZA STATISTIKU BiH	34
P R I L O Z I	36
GODIŠNJI IZVJEŠTAJ	41
o izvršenju Statističkog plana od posebnog značaja za Brčko distrikt BiH u 2015. godini.	41

UVODNA RIJEČ

Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine (u nastavku teksta: Agencija) je samostalna upravna organizacija, nadležna za obradu, distribuciju i utvrđivanje statističkih podataka Bosne i Hercegovine (u nastavku teksta: BiH), kao i njeno međunarodno predstavljanje pred evropskim i međunarodnim tijelima po pitanju statistike.

Misija Agencije je pružanje pouzdanih, kvalitetnih, razumljivih, pravovremenih i međunarodno uporedivih statističkih podataka koje zadovoljavaju potrebe donosilaca odluka, istraživača i ostalih domaćih i stranih korisnika i odražavaju stanje i promjene u ekonomskom, demografskom i socijalnom području, području okoliša i prirodnih resursa.

„U roku od tri mjeseca od isteka kalendarske godine, direktor Agencije podnosi godišnji izvještaj o radu Agencije za statistiku BiH Vijeću ministara BiH“ (član 22. Zakona o statistici BiH - Službeni glasnik BiH, br. 26/04 i 42/04).

Izvještaj je strukturisan na način da korisnicima statističkih podataka i institucijama koje prate naš rad, pruži integralnu sliku rada Agencije u jednoj poslovnoj godini, a u odnosu na prioritete zadatke koji su definisani u godišnjem *Planu rada Agencije za 2014. godinu, Statističkom programu BiH za period 2013 - 2016. i Strategije razvoja Statistike BiH 2020.*

Statistička aktivnost koja je obilježila 2015. kao i prethodne dvije godine je Popis stanovništva, domaćinstava i stanova u BiH. Očekivanja širokog kruga korisnika od popisa su velika, te iz tih razloga Agencija i entitetske statističke institucije čine maksimalne napore da uspješno provedu i preostale aktivnosti vezane za Popis. Kako nije postignuta saglasnost između statističkih institucija o načinu određivanja rezidentnog stanovništva obrada Popisa stanovništva, domaćinstava i stanova u BiH nije završena tako da nisu mogli biti objavljeni konačni rezultati.

Agencija je uspješno provela statističke aktivnosti i istraživanja navedena u Planu rada Agencije za 2015. godinu. U 2015. godini realizovano je i provedeno (u saradnji s entitetskim zavodima za statistiku) 161 statističko istraživanje/aktivnost. Agencija je publikovala 357 saopćenja sa statističkim podacima za različite referentne periode; 26 godišnjih tematskih biltena i 4 metodološka dokumenta. Objavljene publikacije i saopćenja su lektorisana i pripremljena na bosanski, hrvatski, srpski i engleski jezik.

U redovnom godišnjem Izvještaju Komisije za BiH za 2015. godinu, se navodi slijedeće: “Određeni napredak je ostvaren u 2015. godini, posebno u usklađivanju statističke metodologije sa standardima EU. Potrebno je uložiti značajne i sveobuhvatne napore, posebno u cilju usklađivanja oblasti statistike sa *acquis-em* EU. Da bi se otklonili gore navedeni nedostaci, u narednoj godini je potrebno:

- dodatno uskladiti statističke podatke sa Evropskim sistemom računa (ESA) 2010, posebno u pogledu državnih računa,
- dodatno poboljšati saradnju, koordinaciju i proces donošenja odluka da bi se razvio nacionalni statistički sistem u ključnim statističkim oblastima,
- hitno dovršiti obradu podataka vezanih za Popis stanovništva i objaviti rezultate, u skladu sa preporukama Operacije međunarodnog monitoringa.

Mr. sc. Velimir Jukić

Direktor

1. DEMOGRAFSKE I SOCIJALNE STATISTIKE

1.01 Statistika stanovništva

Vitalna statistika

U toku 2015. godine pripremljena su i objavljena četiri saopćenja o prirodnom kretanju stanovništva.

Urađene su tabele za nivo BiH iz oblasti vitalne statistike za 2014. godinu (konačni podaci) i objavljene u tematskom biltenu Demografija, kao i tabele po zahtjevima EUROSTAT-a i UN-a.

Statistika migracija

Agencija je nadležna da publikuje podatke na državnom nivou u vezi unutrašnjih migracija. U februaru 2015. godine objavljeno je saopćenje o unutrašnjim migracijama za 2014. godinu. U ovom saopćenju obuhvaćeni su svi stanovnici BiH, razvrstani po spolnoj i starosnoj strukturi, koji su registrovali promjenu njihovog prebivališta, uključujući i kretanja između entiteta i Brčko distrikta BiH. U saopćenju su takođe dati podaci o ukupnom broju doseljenih i odseljenih osoba u FBiH, RS i BDBIH, kao i podaci o migracionom saldu. Vezano za statistiku vanjskih migracija učinjen je značajan napredak.

Popis stanovništva, domaćinstava i stanova

U toku 2015. godine aktivnosti u vezi Popisa stanovništva, domaćinstava i stanova u BiH u najvećem dijelu su bile posvećene obradi popisnih podataka.

U Centru za unos i obradu podataka radilo je statističko osoblje iz sve tri statističke institucije na šifriranju obilježja (geografskih, ekonomskih, etničkih) kao i na izradi i testiranju probablističkih i determinističkih pravila. Šifriranje osjetljivih pitanja (nacionalnost/etnička pripadnost, maternji jezik, vjeroispovijest) je urađeno u potpunosti u skladu sa IMO preporukama i međunarodnim standardima. Prije samog procesa šifriranja su pripremljeni šifarnici – tezauri koji su primijenjeni na cijelu bazu podataka. Svaki zapis u bazi je dobio jedinstvenu šifru. Objedinjavani su jedino zapisi koji su zapisani u različitim rodovima (muški, ženski) i zapisi koji imaju potpuno isto značenje ali su imali grešku u čitanju (npr, nedostaje jedno ili dva slova itd). Prilikom šifriranja osjetljivih pitanja nisu objedinjavani nikakvi različiti odgovori. Na kraju, formirana je tzv. *Sirova baza podataka* koja obuhvata sve popisnice unesene u digitalnom obliku, što je neophodan tehnički preduslov za dalji rad na obradi podataka.

Proces obrade rezultata Popisa ne ide u skladu sa planom aktivnosti definisanim prije početka obrade. Objava rezultata Popisa je uslovljena usvajanjem Jedinstvenog programa obrade podataka od strane Centralnog popisnog biroa. Kada bude usvojen jedinstveni program neće biti tehničkih prepreka da se proces završi u planiranom roku.

Bez obzira na neusvajanje Jedinstvenog programa, Agencija u saradnji sa entitetskim zavodima za statistiku je u 2015. godini radila na kontroli, analizi i validaciji podataka koji se odnose na: demografske, socijalne, obrazovne, građevinske i poljoprivredne karakteristike.

Zajedno sa entitetskim zavodima za statistiku, usaglašeni su sadržaji svih knjiga za objavu i izrada uvodnih tekstova, metapodataka, odabira indikatora koji će biti prikazani na dijagramima i geografskim mapama.

Postpopisna

Tokom 2015. godine završeno je uparivanje svih statističkih jedinica (osoba,

anketa

domaćinstava i stanova) između PPA i Popisa i evidentirani su svi mogući modaliteti statusa uparenosti. Dobijeni su preliminarni rezultati koji će biti osnova za izračunavanje indikatora kvaliteta obuhvata Popisa

1.02 Statistika tržišta rada

Statistika zarada, zaposlenosti i nezaposlenosti

Agencija je u 2015. godini nastavila sa redovnim mjesečnim pripremanjem i publikovanjem podataka o bruto i neto plaćama u BiH, broju zaposlenih u BiH i broju nezaposlenih u BiH. Podaci su agregirani na osnovu prikupljenih i obrađenih podataka iz entiteta i Brčko distrikta BiH. Podaci bruto i neto plaćama, te podaci o zaposlenima se prikupljaju mjesečnim odnosno polugodišnjim istraživanjem o zaposlenima i plaći (RAD-1), te putem mjesečnog Izvještaja o preduzetnicima i zaposlenima kod njih (RAD-15), te se iskazuju prema Klasifikaciji djelatnosti BiH (KDBiH 2010), dok se podaci o broju nezaposlenih dobijaju od Zavoda za zapošljavanje i iskazuju prema kvalifikacionoj strukturi. Diseminacija podataka o plaćama se vrši kroz mjesečna, kvartalna i polugodišnja saopćenja, dok se diseminacija podataka o zaposlenima i nezaposlenima u BiH vrši kroz mjesečna saopćenja. Podaci su dostupni na internetskoj stranici Agencije za statistiku BiH.

Anketa o radnoj snazi

U aprilu 2015. godini Agencija i entitetski zavodi za statistiku proveli su redovnu godišnju Anketu o radnoj snazi u BiH. Metodološke postavke Ankete o radnoj snazi 2015. su zasnovane na preporukama i definicijama Statističkog ureda EU (Eurostat) i Međunarodne organizacije rada (MOR). Prethodni rezultati Ankete o radnoj snazi 2015. objavljeni su krajem jula 2015. godine u formi saopćenja, a konačni rezultati su objavljeni krajem decembra 2015. godine u formi tematskog biltena i dostupni su na internetskoj stranici Agencije. Konačni rezultati Ankete o radnoj snazi 2015. sadrže, između ostalog, indikatore neophodne za praćenje ciljeva postavljenih strategijom „Evropa 2020“, a koji se odnose na mjere aktivnosti stanovništva (stopu aktivnosti, stopu zaposlenosti i stopu nezaposlenosti) starosti 20-64 godine. U Anketu o radnoj snazi 2015. implementirana je nova Klasifikacija nivoa obrazovanja koja je uporediva sa Međunarodnom standardnom klasifikacijom obrazovanja ISCED 2011. Uvođenje nove klasifikacije obrazovanja predstavlja bitan korak harmonizovanja Ankete o radnoj snazi u BiH sa EU standardima i dio je pripremnih aktivnosti za prelazak na kontinuiranu Anketu o radnoj snazi koja bi se trebala početi provoditi od trećeg kvartala 2016. godine. Nije bilo aktivnosti vezano za ovo istraživanje u 2015. godini.

1.03 Statistika obrazovanja

Statistika predškolskog, osnovnog, srednjeg i visokog obrazovanja

Iz oblasti obrazovanja objavljeno je saopćenje (sa preliminarnim i konačnim podacima) o obrazovanju koje obuhvata podatke o predškolskom, osnovnom, srednjem i visokom obrazovanju u BiH. U saopćenjima su dati podaci o učenicima, studentima i nastavnom osoblju, te podaci o opremljenosti osnovnih i srednjih škola računarima. U okviru statistike obrazovanja provedena je jedna statistička aktivnost koja je objavljena u vidu dva saopćenja (sa preliminarnim i konačnim podacima).

Finansijska statistika obrazovanja

Nastavljen je rad na razvoju sveobuhvatnog sistema finansijske statistike obrazovanja u cilju obezbjeđivanja relevantnih podataka o finansijskim izdacima u obrazovnom sistemu, za BiH i entitete, a u skladu sa EU i međunarodnim standardima i zahtjevima (UNESCO, OECD, EUROSTAT).

1.04 Statistika kulture

Kultura i umjetnost

Iz oblasti kulture, objavljen je bilten "Kultura i umjetnost". Podaci u ovom biltenu se odnose na oblast kulture i umjetnosti za 2014. godine. Bilten sadrži dostupne podatke o muzejima, arhivima, galerijama, orkestrima, ansamblima i horovima festivalima, centrima za kulturu, kulturno-umjetničkim društvima, udrugama građana u području kulture, zavodima za zaštitu kulturnog i prirodnog nasljeđa, kinotekama, radio i TV stanicama, kinima, pozorištima i bibliotekama.

1.05 Javno zdravstvo

Nacionalni zdravstveni računi

Agencija je objavila saopćenje u kome su predstavljeni podaci Nacionalnih zdravstvenih računa (NHA) za BiH. Objavljeni su podaci za 2013. godinu za ukupnu potrošnju u zdravstvu po namjenama zdravstvene zaštite i po izvorima finansiranja (HCxHF), ukupnu potrošnju u zdravstvu po namjenama zdravstvene zaštite i pružaocima zdravstvenih usluga (HCxHP) i tekuće izdatke u zdravstvu po pružaocima usluga i izvorima finansiranja (HPxHF), koji su u skladu sa Međunarodnom klasifikacijom za zdravstvene račune (eng. International Classification for Health Accounts – ICHA). Agencija je dostavila podatke Eurostatu i OECD-u u formi Zajedničkog upitnika Eurostata, OECD-a i SZO, po metodologiji SHA 2011. Početo je sa radom na validaciji NHA podataka za period 2009-2013. godine, na zahtjev Eurostata.

1.06 Raspodjela dohotka i uslovi života

Anketa o potrošnji domaćinstava 2015 (APD BiH 2015)

Rad na poslovima Ankete o potrošnji domaćinstava u BiH 2015. bio je fokusiran na prikupljanje podataka od izabranih domaćinstava, kontrolu rada anketara i supervizora, unos podataka u jedinstvenu bazu podataka, praćenje stope neodgovora i prilagodbu uzorka ciljanom broju planiranih intervjuova. Taj posao je izvršen u potpunosti i prema planiranoj dinamici i biti će osnova za analizu podataka u 2016. godini.

Pilot anketa o prihodima i životnom standardu u BiH 2015. (Pilot SILC BiH 2015)

U 2015. godini je u okviru IPA 2012 programa uspješno provedena Pilot SILC anketa u cilju testiranja metodologije i organizacije terenskog rada. Po prvi put je primijenjena CAPI metoda prikupljanja podataka razvijena u vlastitoj softverskoj aplikaciji. Rezultati projekta (baze podataka u SPSS-u, izvještaj o kvalitetu i finalni izvještaj) su poslani u Eurostat u skladu s ugovorenim obavezama.

1.07 Statistika socijalne zaštite

Korisnici i ustanove socijalne zaštite

Na osnovu podataka podataka entitetskih zavoda za statistiku i ekspoziture Agencije u BD, pripremljen je bilten "Socijalna zaštita u BiH", koji je obuhvatio podatke o korisnicima svih oblika, mjera i usluga socijalne zaštite, ali i podatke o ustanovama socijalne zaštite i zaposlenima u tim ustanovama, u periodu 2009-2014. godina.

Podaci su razvrstani po starosti korisnika, stepenu ugroženosti, vrsti socijalnih potreba i ustanovama za pružanje socijalne zaštite. U okviru statistike socijalne zaštite provedena je jedna statistička aktivnost koja je objavljena u vidu tematskog biltena.

***Evropski sistem
integrisane
statistike
socijalne
zaštite (ESSPROS)***

U okviru IPA 2012 Twinning projekta nastavljen je razvoj i uspostavljanje Evropskog sistema integrisane statistike socijalne zaštite (ESSPROS-a) kao redovnog istraživanja. U junu 2015. godine proveden je pilot projekat, kojim je obuhvaćeno ukupno 22 izvještajne jedinice iz oblasti socijalne zaštite, za nivoe entiteta, distrikta i kantona. Završetak pomenutog projekta je planiran za prvu polovinu 2016. godine do kada će se nastojati da se za Bosnu i Hercegovinu osigura prvi set raspoloživih kvantitativnih i kvalitativnih podataka za oblast socijalne zaštite.

1.10 Statistika kriminaliteta

***Prijavljeni,
optuženi i
osuđeni
punoljetni i
maloljetni
počinioci
krivičnih djela***

U 2015. godini Agencija je nastavila sa prikupljanjem podataka od entitetskih zavoda za statistiku, Osnovnog suda i Tužilaštva Brčko distrikta (za prijavljene, optužene i osuđene punoljetne učinioce krivičnih djela i za prijavljene, optužene i osuđene maloljetne učinioce krivičnih djela). Ujedno su izrađene i izlazne tabele na osnovu kojih se prikupljaju navedeni podaci. Kroz projekat „Pravda za svako dijete“ u saradnji sa UNICEF-om nastavlja se sa aktivnostima na razmjeni i unaprijeđenju statističkih podataka, revizije obrazaca i usaglašavanja statistika o maloljetnicima u sukobu sa zakonomu sa domaćom legislativom, međunarodnim indikatorima i dobrim praksama. Agencija svake godine prikuplja podatke od nadležnih pravosudnih i policijskih institucija u svrhu popunjavanja UNODC Upitnika o trendovima i operacijama u krivičnom sistemu koji se dostavlja Uredu za drogu i kriminal Ujedinjenih Naroda, kao i EUROSTAT-u.

1.12 Gender statistika

***Gender
statistika***

Agencija je objavila publikaciju „Žene i muškarci u BiH“ koja obuhvata podatke razvrstane po spolu iz slijedećih oblasti: stanovništvo, zdravstvo i mortalitet, obrazovanje, nauka i istraživanje, zaposlenost, socijalna zaštita, kriminalitet, politička vlast, Opći izbori 2014, javna uprava i nasilje nad ženama. Većina podataka prikazanih u ovoj publikaciji su rezultat istraživanja koje provodi Agencija, kao i postojeće statističke dokumentacije, dok je manji dio podataka preuzet iz drugih državnih i entitetskih institucija.

Podaci daju kratak prikaz položaja žena i muškaraca u bosanskohercegovačkom društvu, te pomažu u nastojanju da se doprinese postizanju jednakosti i ravnopravnosti među polovima.

2. MAKROEKONOMSKE STATISTIKE

Obračun BDP za nivo BiH - godišnje procjene

Procijenjen je Bruto domaći proizvod, za nivo BiH, prema proizvodnom pristupu za 2014. godinu, u tekućim i cijenama prethodne godine, kao i serija podataka sa lančano povezanim vrijednostima sa 2010. godinom kao referentnom godinom. Prvi rezultati publikovani su u saopćenju „Bruto domaći proizvod za BiH 2013 – proizvodni pristup“ na nivou područja djelatnosti (A21), a konačni u Biltenu „Nacionalni računi“.

Procijenjen je Bruto domaći proizvod, za nivo BiH, prema dohodovnom pristupu za 2014. godinu. Podaci su publikovani u saopćenju „Bruto domaći proizvod za BiH 2014 – dohodovni pristup“ na nivou područja djelatnosti (A21), a konačni u Biltenu „Nacionalni računi“.

U vanrednom saopćenju „Bruto domaći proizvod po proizvodnom i dohodovnom pristupu“ procijenjen je Bruto domaći proizvod, za nivo BiH, prema rashodnom pristupu za 2014. U saopćenju „Bruto domaći proizvod – rashodni pristup 2014“ publikovana je serija podataka 2007. do 2014. u tekućim cijenama i cijenama prethodne godine, kao i serija podataka sa lančano povezanim vrijednostima sa 2010. godinom kao referentnom godinom. Konačni podaci objavljeni su u Biltenu „Nacionalni računi“.

Obračun BDP za nivo BiH - kvartalne procjene

Izvršena je procjena BDP po proizvodnom pristupu za tri kvartala 2015. Podaci su publikovani u saopćenju.

Objavljene su prve kvartalne procijene Bruto domaćeg proizvoda prema rashodnom pristupu za BiH. Procjene su raspoložive za period 2008 – 2013. godina. Pored procjena osnovnih rashodnih kategorija, date su i procjene izdataka domaćinstava za krajnju potrošnju, prema Klasifikaciji individualne potrošnje prema namjeni (COICOP), na nivou grupe. Nastavljen rad na uspostavi kvartalne procijene BDP po rashodnom pristupu.

BDP u PPS

Svi podaci, neophodni za obračun BDP-a u paritetu kupovne moći su dostavljeni EUROSTAT-u, nakon čega je EUROSTAT objavio zvanične podatke za zemlje učesnice, za period 2011 - 2014.

Obračun ulaganja sredstava u investicije

Izvršen obračun ulaganja sredstava u investicije pravnih osoba u 2014. godini. Prethodni podaci su publikovani u saopćenju „Investicije u 2014. godini“ na nivou područja djelatnosti A21. Konačni podaci su publikovani u Biltenu „Investicije 2014“.

IPA 2012 MPA

U okviru IPA 2012 višekorisničkog programa završene aktivnosti na eksperimentalnim procjenama: BDP-BND tranzicionih stavki, potrošnji fiksnog kapitala, FISIM-a, promjena zaliha kao i neživotnog osiguranja u skladu sa ESA 2010. Pripremljen novi ažurirani dokument „Opis izvora i metoda korištenih u nefinansijskim nacionalnim računima za BiH“ za poglavlja: Poglavlje A – tekuće cijene godišnji računi, Poglavlje B – stalne cijene godišnji računi kao i poglavlje C – kvartalni računi.

**IPA 2012
Nacionalni
projekat**

U okviru IPA 2012 Twinning projekta pripremljeni planovi aktivnosti na implementaciji ESA 2010. U toku je rad na sektorizaciji institucionalnih jedinica. U okviru projekta formirana Radna grupa za implementaciju ESA 2010, koju čine predstavnici sve tri statističke institucije, Centralne banke BiH, Ministarstva finansija i trezora BiH, Ministarstava finansija entiteta i Direkcije za finansije Vlade Brčko. Distrikta.

2.06 Statistika cijena

**Indeksi
potrošačkih
cijena u BiH**

Redovno je vršeno prikupljanje, obrada i objava mjesečnih saopćenja o Indeksima potrošačkih cijena za nivo BiH i Brčko distrikt. U istom periodu objavljene su i prosječne potrošačke cijene za odabrane proizvode u BiH.

U sklopu IPA 2012 projekta izvršene su sve obaveze i zadaci navedeni u Service Contract-u sa ciljem uspostavljanja Harmonizovanog indeksa potrošačkih cijena u BiH (HICP).

**Indeks proizvo-
đačkih cijena**

Redovno su prikupljeni, obrađivani i objavljeni podaci o kretanju Indeksa proizvođačkih cijena proizvođača za svih dvanaest mjeseci 2015. godine. Objavljeni su podaci za domaće, strano i ukupno tržište u jedinstvenom saopćenju.

**Evropski
program
poređenja**

U okviru Evropskog programa poređenja – Paritet kupovne moći, Agencija je provela sve aktivnosti definisane EUROSTAT-ovim Planom rada za 2015. godinu. EUROSTAT-u su u planiranim rokovima dostavljeni svi potrebni podaci o provedenim istraživanjima: „Hrana, piće i duhan“, i „Odjeće i obuća“; „Građevinarstvo 2015“ i „Oprema“ 2015. Dostavljene podatke Eurostat koristi, zajedno sa ostalim neophodnim podacima, za obračun BDP-a u partitetu kupovne moći .

2.07 Statistika robne razmjene s inostranstvom

**Statistika
vanjske
trgovine**

U 2015. godini Agencija je vršila redovno mjesečno prikupljanje, obradu i publikovanje podataka o robnoj razmjeni BiH s inostranstvom kao i objavila konačne godišnje podatke za 2014. godinu u Tematskom biltenu.

Redovno su publikovani indeksi jediničnih vrijednosti na kvartalnom nivou.

Podaci su redovno dostavljani Direkciji za ekonomsko planiranje pri Vijeću ministara BiH, Centralnoj banci BiH, Ministarstvu vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH, Eurostat-u i Ujedinjenim narodima, u traženoj formi.

Završen je IPA 2012 regionalni projekat kroz koji su provedene sljedeće aktivnosti: „mirror“ statistika – analiza odstupanja u podacima BiH i najvažnijih trgovinskih partnera; revizija metodoloških smjernica i dokumenata.

U okviru statistike robne razmjene s inostranstvom se provode dva istraživanja. Redovno su objavljivani indeksi jediničnih vrijednosti na kvartalnom nivou.

Tokom 2015. godine popunjen je upitnik koji se zahtijeva od strane Eurostata za potrebe procjene Strukturnih poslovnih statistika i Kratkoročnih poslovnih statistika u BiH. Urađena je procjena i finalni izvještaj je dostavljen sa preporukama za dalje aktivnosti u Sektoru.

3.01 Godišnje poslovne statistike

Strukturne poslovne statistike

U području strukturnih poslovnih statistika (SPS) nastavljen je rad na daljem razvitku sveobuhvatnog sustava strukturnih poslovnih statističkih istraživanja za osiguravanje pokazatelja o ekonomskim aktivnostima poslovnih subjekata za BiH i entitete. Cilj uspostavljanja sistema strukturnih poslovnih statistika je proizvodnja konzistentnih i međunarodno uporedivih statističkih pokazatelja u skladu sa EU SBS (Structural Business Statistics) Regulativi No. 295/2008. Također, razvijen sustav godišnjih strukturnih poslovnih statistika je preduvjet za razvoj kratkoročnih (mjesečnih i kvartalnih) poslovnih pokazatelja, što uključuje: izradu ponderacionih sistema za izračunavanje različitih agregata u kratkoročnim poslovnim statistikama, ažuriranje podataka statističkog poslovnog registra i izradu varijabli poslovne demografije. Strukturne statistike se koriste i kao značajni inputi za izradu i poboljšanje statistike nacionalnih računa.

U toku 2015. završeno je redovno SPS istraživanje za referentnu 2013. godinu koje je obuhvaćalo sljedeće djelatnosti poslovne ekonomije: prerađivačka industrija; proizvodnja i distribucija struje, plina i vode; građevinarstvo; trgovina; promet i skladištenje; hotelijerstvo i ugostiteljstvo; poslovanje nekretninama; informacije i komunikacije; stručne, naučne i tehničke djelatnosti; administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti, ostale uslužne djelatnosti, kao i privatna preduzeća u oblasti obrazovanja i djelatnosti zdravstvene i socijalne zaštite. Rezultati SPS istraživanja su obrađeni, analizirani i publikovano je saopćenje „Strukturne poslovne statistike –preliminarni rezultati za [2013](#)“ i tematski bilten „Strukturne poslovne statistike [2013](#)“. Serija SPS podataka za 2013. prosljeđena je u Eurostat u zahtjevanom formatu.

Na izvršenju aktivnosti razvoja SPS istraživanja i redovnoj proizvodnji varijabli i pokazatelja kontinuirano radi stalna radna grupa sastavljena od metodologa, uzorkaša i IT stručnjaka iz svih statističkih institucija u BiH. Radna grupa posebno radi na sljedećim zadacima: priprema osnovnog plana aktivnosti s rokovima po pojedinim fazama i izvršiteljima; priprema dizajna SPS upitnika i naputaka za popunjavanje upitnika; priprema okvira, izrada dizajna za izbor i izbor uzorka; ažuriranje lista osnovnih kontrola za unos podataka i lista izlaznih varijabli i pokazatelja s načinom njihovog računanja; ažuriranje IT aplikacije za unos i kontrolu podataka, računanje mikro varijabli i pokazatelja, obrada podataka, izrada rezultata istraživanja i procjena totala (grossing up), izrada formata za dostavu SPS podataka i dostava podataka Eurostatu.

U 2015. provedena su SPS istraživanja za referentnu 2014. godinu. Obuhvaćene su sve ekonomske djelatnosti grupisane u Aneks I-IV EU SBS Regulative, što uključuje kompletnu populaciju preduzeća za djelatnosti poslovne ekonomije. Obrađeni podaci obuhvataju sva preduzeća, preduzetnici nisu uključeni.

Kreiran je posebni dopunski obrazac putem koga su se prikupljali podaci potrebni za proizvodnju varijabli za poslovne usluge (Aneks VIII EU SBS Regulative).

Putem ovog obrasca za izabrane djelatnosti (kompjuterske usluge, usluge promocije i istraživanja tržišta, usluge u djelatnostima posredovanja u zapošljavanju, pravne i računovodstvene usluge i usluge savjetovanja u vezi sa upravljanjem) prikuplja se promet po CPA klasifikaciji i po rezidentnosti klijenata. Podaci su se prikupljali uz redovno SPS istraživanje putem dopuskog obrazca. Kao osnovni okvir za planiranje i provođenje redovnih SPS istraživanja koristi se Statistički poslovni registar, koji je preklasificiran prema važećoj klasifikaciji djelatnosti - KD BiH 2010 (EU NACE Rev2).

U istraživanju se koristi kombinovana metoda punog obuhvata i uzorka, u zavisnosti od djelatnosti i veličine preduzeća prema broju zaposlenih. Pripremljen je kompletan instrumentarij za provođenje istraživanja (10 različitih formi obrazaca, zavisno od djelatnosti i veličine preduzeća i 6 dopunskih obrazaca za poslovne usluge), prikupljeni su, iskontrolirani i obrađeni podaci istraživanja i započelo je uređivanje podataka i analiza rezultata istraživanja.

Tokom 2015. godine urađena je eksperimentalna procjena SPS varijabli za preduzetnike na osnovu podataka o zaposlenosti iz SBR-a i podataka SPS istraživanja za preduzeća. U okviru Projekta IPA 2015 vršena je analiza dobivenih rezultata i date su preporuke za dalje aktivnosti. Prema utvrđenom planu, završne aktivnosti na istraživanju biti će finalizovane i publikovati će se rezultati u 2016. Redovna proizvodnja strukturnih poslovnih varijabli i pokazatelja nastaviti će se u narednim godinama što će upotpunosti ispuniti zahtjeve iz Aneksa I-IV EU Regulative 295/2008., uključujući i odgovarajuće praćenje ekonomske aktivnosti preduzetnika za sve zahtjevane varijable.

Kroz Projekat IPA 2012 a u saradnji sa SBR-om otpočete su aktivnosti na proizvodnji podataka Poslovne demografije (implementacija Aneksa IX EU SBS Regulative). Urađen je prvi draft metodologije Poslovne demografije (definicija osnovnih demografskih događaja – nova i ugašena preduzeća i način njihova izračuna).

Razvoj i implementacija finansijskih aneksa (Aneksi V –VII) odvijati će se u saradnji sa Centralnom bankom, a razvoj poslovne demografije (Aneks IX) uz saradnju sa Statističkim poslovnim registrom.

Statističko praćenje aktivnosti podružnica inostranih preduzeća u BiH se redovno prate od 2012. Referentne godine. Rezultati za 2013. godinu su urađeni i analizirani u drugoj polovini 2015. i biće dostavljeni u Eurostat 2016.

Proizvodnja strukturnih poslovnih statistika za BiH i entitete se realizuje uz dobru saradnju i veliki angažman statističkih institucija, a uz stručnu pomoć IPA projekta, što za rezultat ima poboljšanje metoda rada i poboljšanje kvalitete proizvedenih statistika, kao i transmisiju zahtjevanih rezultata Eurostatu.

U 2015. godini provedeno je redovno godišnje istraživanje o industrijskoj proizvodnji (IND-1) u BiH za referentnu 2014. godinu. Prikupljeni su i obrađeni podaci o proizvedenim količinama proizvoda, količinama proizvoda utrošenih za dalju proizvodnju, promjeni zaliha i prodaji proizvoda - količinski i vrijednosno. Ovi podaci su prikupljeni u entitetskim zavodima za statistiku i podružnici Brčko Distrikta te su dostavljeni Agenciji za statistiku BiH. Izvršena je analiza, obrada i publikovanje PRODCOM rezultata za BiH za 2014. godinu prema usaglašenoj metodologiji i pripremljenoj BiH Nomenklaturi industrijskih proizvoda - NIP/PRODCOM BiH 2014 koja je usaglašena sa važećom EU PRODCOM List 2014.

Eurostat vrši godišnju reviziju EU PRODCOM liste s ciljem usklađivanja industrijske nomenklature sa promjenama koje se vrše na nomenklaturama vanjske trgovine (EU/CN i UN/HS). Slijedeći ažuriranje EU PRODCOM liste koje vrši Eurostat, Agencija vrši reviziju NIP BiH. Provođenje PRODCOM istraživanja usklađeno je sa rokovima koje je postavila EU za proizvodnju PRODCOM rezultata. Rok za dostavljanje prvih rezultata Eurostatu je 30. 06. tekuće godine za podatke iz prethodne godine, dok je rok za konačne rezultate rok 30.09. Preliminarni PRODCOM 2014 rezultati za BiH publikovani su u julu 2015. dok su konačni rezultati publikovani u oktobru 2015. u formi tematskog biltena „Industrijska proizvodnja u BiH u 2014. godini - PRODCOM rezultati“ koji, pored tabela i grafikona, sadrži i tekst sa relevantnim metodološkim pojašnjenjima. Izvršena je transmisija PRODCOM rezultata za BiH Eurostatu, i to 30.06. preliminarnih i 30.09. konačnih rezultata.

**Godišnja
statistika
građevinar-stva**

Agencija je u 2015. i provela redovno godišnje istraživanje o izvršenim građevinskim radovima u BiH (GRAĐ-11) za 2014. i, izvršila analizu, obradu i publikovanje rezultata o izvršenim građevinskim radovima u BiH. Publikovanje podataka za BiH u formi saopćenja vrši se redovno od 2009. Počevši od objave rezultata za BiH za referentnu 2012., uključeni su i podaci za teritoriju BDBiH, što nije bio slučaj za ranije godine. Na osnovu godišnjeg istraživanja su obrađeni i publikovani sljedeći podaci za BiH: vrijednost izvršenih građevinskih radova prema vrstama objekata, prosječan broj radnika na gradilištima u BiH, ukupan broj odrađenih sati radnika na gradilištima, broj i površina završenih zgrada i stanova, završeni stanovi prema građevinskoj veličini i broju soba.

3.02 **Kratkoročne poslovne statistike**

**Mjesečna
statistika
industrijske
proizvodnje**

Nastavljeno je redovno objavljivanje indeksa fizičkog obima industrijske proizvodnje za nivo BiH i BDBiH u skladu sa revidiranom metodologijom izračuna indeksa koja je usaglašena sa entitetskim zavodima za statistiku s ciljem postizanja pune konzistentnosti rezultata koji se objavljuju za BiH, BDBiH i entitete. Podaci su prikupljeni na osnovu nomenklature industrijskih proizvoda Mjesečni NIP BiH 2013 koja je usklađena sa važećom EU PRODCOM listom. Indeksi fizičkog obima industrijske proizvodnje za BiH i BDBiH redovno se publikuju u mjesečnoj periodici i to 25. u tekućem mjesecu za prethodni mjesec. Indeksi se objavljuju u formi izvornih (originalnih) indeksa, sezonskih i kalendarski prilagođenih indeksa i trend serija. Indeksi se objavljuju za nivo ukupne industrije, glavnih industrijskih grupa (MIGs) (Intermedijalni proizvodi, Energija, Kapitalni proizvodi, Trajni i Netrajni proizvodi za široku potrošnju), područja djelatnosti KD BiH 2010 (B,C,D) kao i nivo oblasti. Koristi se usaglašena forma saopćenja u sve tri statističke institucije u BiH. Također, pored ovog saopćenja priprema se i redovno mjesečno publikuje saopćenje kojim su obuhvaćeni indeksi fizičkog obima industrijske proizvodnje u BiH za prethodnih 13 mjeseci u obliku izvornih, sezonskih i kalendarski prilagođenih indeksa te trend serija indeksa. Indeksi za nivo BiH se redovno mjesečno dostavljaju Eurostatu i to kao originalni indeksi, sezonski i kalendarski prilagođeni indeksi za nivo ukupne industrije, MIG-ova i područja djelatnosti. Izvršena je dorada IT aplikacije za industriju.

Mjesečna statistika prometa u industriji

Redovno su pripremani i dostavljani podaci važnim korisnicima (DEP, MMF, World Bureau of Metal Statistics, UN Statistics Division, Industrial and Energy Statistics Section i sl.). Također, redovno je odgovarano i na brojne druge zahtjeve ostalih korisnika i dostavljani službeni podaci iz statistike industrije na agregiranom nivou.

U toku 2015. godine završena je Ad-hoc aktivnost za izračun Indeksa prometa u industriji (IIP) koja je finansirana kroz IPA 2012 MBP. U razvoju IIP-a učestvovali su statističari/metodolozi iz sve tri statističke institucije uz stručnu pomoć eksperta iz Statistike Velike Britanije. Analiziran je kvalitet raspoloživih podataka o industrijskom prometu koji se prikupljaju kroz mjesečni izvještaj M KPS IND-1. Definisan je jedinstveni metod izračunavanja indeksa u sve tri statističke institucije te izvršeno preračunavanje mjesečnih serija indeksa za period 2010 – 2015. za nivo ukupne industrije, područja djelatnosti B i C prema KD BiH 2010, te Glavne industrijske grupe – GIG-ove (EU MIGs), te za domaće i nedomaće tržište. Pripremljen je i metodološki dokument izračunavanja indeksa te definisani formati za dostavu podataka Agenciji iz entiteta. Prva objava rezultata planirana je u 2016. kada će biti izvršeno i sezonsko prilagođavanje indeksa te transmisija podataka Eurostatu.

Mjesečna statistika turizma

Agencija je u 2015. godini nastavila redovno pripremanje i publikovanje mjesečnih podataka iz oblasti „statistike smještaja“. Podaci su agregirani na osnovu prikupljenih i obrađenih podataka iz entiteta i BDBiH. U mjesečnim saopćenjima se iskazuju posebno podaci za tekući mjesec i kumulativni podaci o broju dolazaka i noćenja turista, prema zemlji prebivališta, te prema vrsti smještajnih kapaciteta. Redizajnirano istraživanje je usklađeno sa važećim preporukama Eurostata u domenu turizma (Supply side of tourism statistics, EU Regulation No. 692/2011). Podaci statistike turizma na nivou BiH se pripremaju i redovno dostavljaju za objavljivanje u publikacijama Eurostata i UNWTO: „Potential Candidate countries and European Neighborhood Policy (ENP) countries“ i „UNWTO Compendium and Yearbook of Tourism Statistics“. Izvršena je i redovna samoprocjena za oblasti statistike turizma i uporedivost podataka sa propisanim evropskim standardima i metodologijama (upotrebom SMIS+ EUROSTAT programa).

Statistika turizma – putovanja domaćeg stanovništva

Nastavljene su aktivnosti na pripremi provođenja redovnog istraživanja o turističkim putovanjima domaćeg stanovništva (Demand side of tourism statistics, EU Regulation No. 692/2011) koje su započete kroz prethodni IPA Twinning projekat. Analiza dobivenih rezultata i korištenog instrumentarija će se koristiti za pripremu redovnog istraživanja kada će se definisati konačni metodološki okvir za provođenje redovnog istraživanja u 2016. Neophodno je da se prije početka provođenja redovnog istraživanja steknu odgovarajući preduslovi, a najznačajniji je korištenje okvira populacije zasnovanog na konačnim rezultatima Popisa stanovništva, domaćinstava i stanova u BiH. Obzirom da se radi o anketnom istraživanju neophodno je osigurati dodatna finansijska sredstva iz posebnih namjena za provođenje terenskog rada (plaćanje anketara i drugog osoblja). Razmatra se i mogućnost prikupljanja podataka korištenjem CATI metode, ukoliko se osiguraju potrebni preduslovi, što bi značajno smanjilo troškove provođenja planiranog istraživanja. Provođenje redovnog istraživanja i dalji razvoj potražne strane statistike turizma, u skladu sa zahtjevima EU regulative, planiran je kroz novi IPA 2015 Twinning Projekat.

Kvartalna statistika građevinarstva

Agencija je nastavila redovnu pripremu i publikovanje kvartalnih podataka o stambenoj izgradnji u BiH. Publikovani su podaci o broju završenih i nezavršenih stanova, kao i površini završenih stanova. Ovi podaci su obrađeni na osnovu podataka dostavljenih iz entiteta, a izvor podataka su poslovne evidencije pravnih subjekata registrovanih u području F-Građevinarstvo prema KD BiH 2010.

Također, u kvartalnoj periodici su obrađivani i publikovani podaci iz statističkog istraživanja o građevinskim radovima u inostranstvu koje su izvršila/obavila građevinska preduzeća iz BiH. Na bazi istraživanja publikuju se sljedeći podaci: vrijednost izvršenih građevinskih radova u inostranstvu po vrstama radova; vrijednost izvršenih radova po vrstama objekata; vrijednost izvršenih radova po zemljama izvršenja radova; vrijednost novih narudžbi po zemljama ugovaranja za izvještajni kvartal; ukupan broj radnika preduzeća koji svoje radove izvode u inostranstvu, kao i ukupan broj izvršenih efektivnih sati rada radnika na gradilištima. Podaci za BiH su obrađeni na osnovu podataka dostavljenih iz entitetskih zavoda za statistiku.

Koristeći upitnik K KPS GRAĐ- 21 tokom 2015. godine nastavljeno je provođenje redovnog kvartalnog istraživanja o izvršenim građevinskim radovima s ciljem prikupljanja podataka za proizvodnju Indeksa proizvodnje u građevinarstvu (IPC) za BiH, u skladu sa zahtjevima EU STS Regulative 1165/98 (Annex B). Izvršena je analiza, obrada i publikovanje kvartalnih Indeksa proizvodnje u građevinarstvu (IPC) za nivoe BiH i Brčko Distrikta u 2015. godini u skladu sa usaglašenom metodologijom izračuna indeksa između sve tri statističke institucije u BiH. Također, koristi se usaglašena forma saopćenja, a indeksi se objavljuju za nivo ukupnog građevinarstva te za oblasti visokogradnje i niskogradnje. Indeksi se objavljuju u formi izvornih (originalnih) indeksa, sezonski i kalendarski prilagođenih indeksa i trend serija desezoniranih korištenjem Demetra software. Podaci o IPC-u za BiH se redovno kvartalno dostavljaju Eurostatu. Podaci se dostavljaju i korisnicima u skladu sa njihovim zahtjevima, isključivo na agregiranom nivou. IT aplikacija za ovo istraživanje je unaprijeđena kroz razvoj novih modula.

Statistika o izdatim odobrenjima za građenje

Mjesečno istraživanje o izdatim odobrenjima za građenje (M KPS GRAĐ-OG) se redovno provodilo i u 2015. godini čime su prikupljeni, obrađeni, analizirani i publikovani podaci za nivo BiH i Brčko Distrikta. Podaci se publikuju kvartalno. Istraživanje se provodi na punom obuhvatu izvještajnih jedinica – upravnih tijela nadležnih za izdavanje odobrenja za građenje koristeći jedinstveni instrumentarij (upitnike, uputstva za popunjavanje upitnika) i u skladu sa metodologijom preporučenom od strane Eurostata. Koristi se jedinstvena forma saopćenja u sve tri statističke institucije. Podaci se redovno kvartalno dostavljaju u Eurostat u skladu sa zahtjevima važeće EU STS regulative (Aneks B).

Urađena je jedinstvena IT aplikacija za unos, kontrolu i obradu podataka u sve tri statističke institucije. Kreirani su moduli za automatsko preuzimanje podataka iz entitetskih zavoda, kreiranje tabela za Eurostat te generisanje saopćenja u sve 4 jezičke varijante.

Kvartalna statistika proizvođačkih (output) cijena u građevinar.

U okviru IPA 2012 Twinning Projekta (Komponenta 2.3.1) nastavljene su aktivnosti na razvoju Indeksa proizvođačkih (output) cijena u građevinarstvu (PPIC) (Aneks B EU STS Regulative). Na misijama koje su održane sa ekspertima iz zemalja članica EU, statističari/metodolozi sve tri statističke institucije definisale su koncept razvoja

***Kvartalna
statistika
distributivne
trgovine***

ovog indikatora. Definisan je tipični/standardni građevinski objekat u BiH za koji je eksterna projektantska kuća izradila predmjer i predračun radova koji su iskorišteni za definisanje upitnika za provođenje istraživanja te izračunavanje ponderacione strukture. Za izračunavanje PPIC-a dogovoren je metod standardnih komponenti (Standard Component Method) na osnovu preporuke eksperata.

Upitnik pripremljen za Pilot istraživanje testiran je na uzorku od po nekoliko građevinskih preduzeća u oba entiteta i Brčko distriktu, prije zvaničnog slanja upitnika na teren za Pilot istraživanje. Izabran je uzorak od cca 420 izvještajnih jedinica za cijelu BiH na osnovu okvira preuzetog iz Statističkog poslovnog registra BiH. U toku 2015. godine provedeno je Pilot istraživanje za III i IV kvartal 2015. godine. i obrada podataka je u toku. U 2016. godini planiran je početak provođenja redovnog istraživanja s ciljem prikupljanja podataka za proizvodnju PPIC-a.

U 2015. godini nastavljeno je provođenje redizajniranog kvartalnog istraživanja distributivne trgovine koje je usklađeno sa zahtjevima EU STS regulative (Aneks D, EU Regulativa 1165/98). Unaprijeđena je IT- STS aplikacija koja se koristi za unos, obradu i izračun podataka sa dodatnim modulima radi kreiranja potrebnih izvještaja statistike distributivne trgovine. Pored stavki koje su zahtjevane važećom EU-STs regulativom, upitnik za distributivnu trgovinu uključuje i podatke o stanju zaliha te raspodjeli prometa u trgovini na malo po robnim grupama u skladu sa Klasifikacijom proizvoda po djelatnostima BiH - KPPD BiH 2010 (EU CPA 2008), radi njihovog korištenja za izračunavanje kvartalnog BDP-a po rashodnom pristupu. Istraživanje se provodi kombinovanom metodom punog obuhvata i uzorka izabranih preduzeća iz SPR-a. Indeksi prometa distributivne trgovine kompiliraju se na osnovu podataka dobivenih iz entitetskih zavoda za statistiku i Brčko Distrikta BiH.

Raspoloživa serija podataka sadrži nominalne indekse prometa, počev od prvog kvartala 2006. godine, koji su preračunati na baznu (2010) godinu. Pored izvornih (neprilagođenih) indeksa prometa vrši se izračunavanje i publikovanje serija sezonski i kalendarski prilagođenih indeksa te stopa promjena na mjesečnom i godišnjem nivou, u tekućim cijenama. Planirano je da se u 2016. godini započne sa redovnom transmisijom podataka Eurostatu. Također, usaglašena je revidirana verzija upitnika koja će se koristiti za provođenje redovnog kvartalnog istraživanja distributivne trgovine u 2016. godini.

***Mjesečna
statistika
trgovine na
malo***

Agencija nastavila je sa redovnim mjesečnim publikovanjem podataka statistike trgovine na malo za nivo BiH. Indeksi prometa trgovine na malo kompiliraju se na osnovu podataka dobivenih iz entitetskih zavoda za statistiku i Brčko Distrikta BiH. Pored izvornih (neprilagođenih) indeksa prometa vrši se izračunavanje i publikovanje serija sezonski i kalendarski prilagođenih indeksa te stopa promjena na mjesečnom i godišnjem nivou, u stalnim i tekućim cijenama. Istraživanje se provodi kombinovanom metodom punog obuhvata i uzorka izabranih preduzeća na osnovu podataka SPR-a. Raspoloživa serija podataka sadrži indekse prometa, počev od prvog kvartala 2006. godine, koji su preračunati na baznu (2010) godinu. Za deflacioniranje prometa trgovine na malo koristi se prilagođeni indeks potrošačkih cijena u BiH (CPI).

Redizajnirano mjesečno istraživanje trgovine na malo u potpunosti je usklađeno sa zahtjevima EU-STs regulative br. 1165/98, Aneks C). Dodatno je unaprijeđena IT- STS aplikacija koja se koristi za unos, obradu i izračun podataka statistike trgovine

Kvartalna statistika prijevoza i skladištenja

na malo koju također koriste entitetski zavodi za statistiku. Time je osigurano poštivanje usaglašenih metodoloških procedura pri izračunavanje indeksa trgovine na malo. Planirano je da se u 2016. godini započne sa redovnom transmisijom podataka Eurostatu.

U 2015. godini realizovane su planirane aktivnosti na redovnom provođenju kvartalnog istraživanja statistike prijevoza i skladištenja. Nastavljeno je redovno publikovanje kvartalnih saopćenja prijevoza i skladištenja u skladu sa zahtjevima EU regulative za kratkoročne poslovne statistike (Aneks D, EU Regulative 1165/98), te iskazanim potrebama internih korisnika. Indeksi prometa u prijevoznim i skladišnim djelatnostima agregirani su za nivo BiH, na osnovu podataka koje su prikupili i obradili entitetski zavodi za statistiku, te podružnica Agencije za statistiku BiH u Brčko Distriktu. U saopćenju su prikazani indeksi prometa u uslužnim djelatnostima prijevoza i skladištenja, ukupno i po oblastima djelatnosti KD BiH 2010. Istraživanje se provodi kombinovanom metodom punog obuhvata i uzorka izabranih preduzeća na osnovu podataka SPR-a. Nastavljene su aktivnosti na daljem unaprijeđenju modula IT- STS aplikacija, koja se koristi za unos, obradu i izračunavanje podataka, sa ciljem procjene totala korištenjem ratio estimatora, što će osigurati primjenu jedinstvenog metoda izračuna indeksa u sve tri statističke institucije u BiH. Također, usaglašena je revidirana verzija upitnika koja će se koristiti za provođenje redovnog kvartalnog istraživanja prijevoza i skladištenja u 2016. godini.

Kvartalna statistika ostalih uslužnih djelatnosti

U okviru kratkoročne statistike ostalih usluga, od prvog kvartala 2015. godine započelo je provođenje novog kvartalnog istraživanja prometa za izabrane uslužne djelatnosti (područja I, J, M i N, uključujući oblast H53, prema KD BiH 2010), u skladu sa EU regulativom br. 1165/98, Aneks D. Ovo kvartalno istraživanje je dio sveobuhvatnih kratkoročnih statističkih istraživanja koje se sukcesivno razvijaju pod jedinstvenim metodološkim okvirom za sve djelatnosti poslovne ekonomije u skladu sa dokumentom "Metodološki okvir za razvoj kratkoročnih poslovnih statistika u BiH". Istraživanje se provodi kombinovanom metodom punog obuhvata i uzorka izabranih preduzeća na osnovu podataka SPR-a. Osnovna forma upitnika, metodologije, dizajna uzorka i STS-IT aplikacije koja je razvijena za druga kratkoročna poslovna istraživanja se koristila i za pripremu i uvođenje novog kvartalnog istraživanja za ostale uslužne djelatnosti. U toku su aktivnosti na pripremi i proizvodnji indeksa prometa ostalih usluga za BiH (novi indikatori). Prethodno je potrebno izvršiti preračun/backasting raspoloživih entitetskih serija podataka za period 2010 – 2015. godina prema prethodno usaglašenom metodom preračuna, korištenjem matched sampling-a i overlapping-a, u sve tri statističke institucije u BiH. U toku 2015. godine analizirani su prikupljeni podaci dobijeni kroz kvartalno istraživanja ostalih usluga, bez publikovanja podataka, dok je početak redovnog publikovanja podataka planiran u 2016. godini. Također, pored izvornih (neprikladnih) indeksa prometa vršiti će se izračunavanje i publikovanje serija sezonski i kalendarski prilagođenih indeksa, te stopa promjena na kvartalnom i godišnjem nivou u tekućim cijenama. Planirano je da se sezonaliziranje dobijenih nominalnih indeksa vrši korištenjem programa Demetra.

Kvartalna statistika proizvođačkih cijena u uslužnim djelatnostima

U toku su aktivnosti na razvoju novih kvartalnih istraživanja proizvođačkih cijena za izabrane uslužne djelatnosti sa ciljem razvoja Indeksa proizvođačkih cijena usluga (SPPI). Provedena su pilot istraživanja za šest izabranih uslužnih djelatnosti, te

izvršene sve druge aktivnosti planirane kroz IPA 2012 Twinning: pripremljeni su upitnici za pilot istraživanja te uputstva za popunjavanje, izvršen je izbor uzorka za pilot istraživanja, usaglašen je detaljni plan aktivnosti za provođenje pilot istraživanja, dogovorena metoda izračuna indeksa proizvođačkih cijena te urađena analiza dobijenih rezultata iz provedenih pilot istraživanja za prva tri kvartala 2015. Planirano je da se od prvog kvartala 2016. godine započne sa redovnim provođenje kvartalnih istraživanja proizvođačkih cijena usluga za slijedeće uslužne djelatnosti: 49.41 cestovni prijevoz robe; 52.10 skladištenje robe; 52.24 prekrcaj tereta; 53.10 univerzalne poštanske usluge; 53.20 ostale poštanske i kurirske usluge te za djelatnost 61 telekomunikacije.

Agencija je započela sa aktivnostima na razvoju indeksa proizvođačkih cijena u uslužnim djelatnostima - SPPI (Aneks D, EU STS Regulative) kroz IPA 2012 Twinning Projekat (komponenta 2.3.2). Tokom 2015. godine održane su ukupno tri misije na kojima su definisane sve faze provođenja pilot istraživanja s ciljem razvoja indeksa proizvođačkih cijena za izabrane uslužne djelatnosti. Pripremljene su finalne verzije upitnika za početak provođenja redovnih kvartalnih istraživanja cijena usluga u 2016. godini. Također, pripremljena je radna verzija metodološkog dokumenta izračun indeksa proizvođačkih cijena usluga. Planirano je da se u 2016. godini nastavi redovno prikupljanje i analiza dobivenih podataka te započne sa razvojem IT aplikacije za unos i obradu podataka.

**Statistika
proizvodnje,
potrošnje i
snabdijevanja
energentima**

3.03 Energetska statistika

Sekretarijat Energetske Zajednice (SEZ) je podržao ugovornu stranu (BiH) za implementaciju Regulative (EZ) 1999/2008 o energetske statistici. Provedeno je statističko istraživanje „Anketa o potrošnji energije u domaćinstvima u BiH“. Osnovni cilj Ankete o potrošnji energije na teritoriji BiH je analiza energetske karakteristika domaćinstava, kao i definisanje drugih karakteristika kao što su karakteristike tehnologija i uređaja koje domaćinstva koriste. Svrha Ankete je poboljšati statistički energetske bilans sa podacima o potrošnji pojedinih energenata u domaćinstvima.

Statistički obrazac za istraživanje je pratio standard Eurostatovog Priručnika za statistiku potrošnje energije u domaćinstvima (Manual for statistics on energy consumption in households, Eurostat, 2013). Upitnik je sastavljen od 6 tematskih odjeljaka u cilju dobijanja podataka o sljedećim aspektima energetske potrošnje u domaćinstvima: karakteristike jedinice za stanovanje, karakteristike domaćinstva, korištenje energije u domaćinstvu za grijanje, korištenje energije za kuhanje i pripremu tople vode, korištenje energije za hlađenje, kućanski aparati, podaci o automobilima u domaćinstvu, godišnja energetska potrošnja.

Godišnja saopćenja za električnu i toplotnu energiju, ugalj, koks, prirodni plin i naftu su redovno publikovana, kao i mjesečna saopćenja kratkoročnih pokazatelja statistike energije (električna energija i plin). Redovno su publikovana polugodišnja statistička saopćenja i izvršeno izvještavanje Eurostat-a o prosječnim cijenama električne energije i cijenama plina distribuiranog plinovodom.

3.04 Statistika saobraćaja

Cestovni saobraćaj Agencija po prvi put je provela pilot istraživanje *“Cestovni prijevoz robe”* na teritoriji BDBiH. Za dizajniranje uzorka ovog istraživanja osigurana je baza podataka o registrovanim cestovnim teretnim i priključnim vozilima nosivosti 3,5 tona i više. Istraživanjem su prikupljeni podaci o karakteristikama izabranog vozila, zemlji polazišta/odredišta, prijeđena udaljenost, težina prevezene robe, vrsta prometa i vrsta robe, svrha prijevoza (javni ili za vlastite potrebe), prijevoz opasne robe, putovanja do četiri stajanja izvršena u posmatranoj sedmici, putovanja sa pet i više stajanja za isporuku ili prikupljanje robe, ukupna težina prikupljene robe, ukupna težina isporučene robe.

Redovno su publikovana kvartalna i godišnja saopćenja statistike transporta za sljedeće module saobraćaja: cestovni i gradsko-prigradski.

Redovno se publikuju kvartalna statistička saopćenja *“Granični promet robe i cestovnih teretnih motornih vozila”*, kao i *„Granični promet putnika i putničkih motornih vozila“*. Redovno su publikovana godišnja saopćenja *„Registrovana cestovna motorna vozila, 2014“* i *„Prvi puta registrovana cestovna motorna vozila, 2014“*.

Željeznički saobraćaj

Agencija po prvi put je započela izvještavanje prema Eurostat-u statistike željezničkog saobraćaja. Za statistiku željezničkog saobraćaja izvršeno je izvještavanje sa podacima 2014. godine za sljedeća dva upitnika:

- RAIL_B_A Annual goods (simplified)
- RAIL_D_A Annual passengers (simplified)

Izvještavanje je izvršeno u skladu sa EU regulativom (No 91/2003 of the EC, on rail transport statistics) i u skladu sa smjericama za provedbu regulative (Rail Transport statistics methodology Guidelines for the implementation of Regulation (EC) No 91/2003, Version 8.01 – January 2015).

Redovno su publikovana kvartalna i godišnja saopćenja statistike željezničkog saobraćaja.

Vazdušni saobraćaj

Preduzete su aktivnosti u svrhu izvještavanja statistike vazdušnog saobraćaja. Uspostavljena je saradnja sa Direkcijom za civilno vazduhoplovstvo BiH u cilju prikupljanja osnovnih podataka o prijevoznim sredstvima i infrastrukturi (Reference

Manual on Air Transport Statistics ,Version 11):

- Aviation questionnaire- General aviation data
- Aviation questionnaire- Main airports data

Redovno su publikovana kvartalna i godišnja saopćenja statistike vazdušnog saobraćaja.

Zajednički

Eurostat/ITF/UNECE Upitnik Preduzete su aktivnosti u svrhu izvještavanja WEBCOQ upitnika (Web Common Questionnaire Eurostat/ITF/UNECE), i to za željeznički i cestovni saobraćaj. Izvršeno je izvještavanje sa podacima o infrastrukturi, prijevoznim sredstvima, količini prevezene robe, prevezenim putnicima te prometnim nezgodama, referentna 2013. i 2014. godina.

3.06 Statistički poslovni registar

Rad na razvoju i unaprijeđenju Statističkog poslovnog registra (SPR) prema EU Regulativi za statistički poslovni registar (Statistical Business Register Regulation EC No. 177/2008), je nastavljen. To podrazumijeva permanentno poboljšanje kvaliteta i sadržaja podataka kao i obavezno korištenje SPR-a kao osnovnog okvira za pripremu i provođenje statističkih istraživanja, izbor jedinica uzorka i procjenu rezultata.

Nastavljen je rad na ažuriranju podataka Statističkog poslovnog registra (SPR) iz administrativnih izvora i statističkih istraživanja, te na poboljšanju obuhvata i kvaliteta podataka. Sa aspekta upotrebe SPR-a osobito je važno raspolaganje s ažurnim podacima o broju zaposlenih i ostvarenom prometu, koji predstavljaju ekonomske stratifikacione varijable. Kao osnovni izvor za te podatke trenutno se koriste podaci iz godišnjih finansijskih izvještaja. Nastavljena je saradnja sa Centralnom bankom BiH u vezi sa korištenjem baze transakcijskih računa kao dodatni izvor podataka za ažuriranje statusa aktivnosti jedinica SPR-a.

Takođe, nastavljeno je prikupljanje i upotreba podataka iz jedinstvenih sistema registracije, kontrole i naplate doprinosa kako za preduzeća tako i za preduzetnike, za koji su nadležne entitetske porezne uprave. Prema ranije potpisanom sporazumu o razmjeni podataka sa Direkcijom za finansije Brčko distrikta BiH, od početka 2015. godine, vrši se redovna dostava podataka o broju zaposlenih za preduzetnike Brčko distrikta. Time je unaprijeđen kvalitet i omogućeno je korištenje podataka o preduzetnicima iz SPR-a za redovna statistička istraživanja.

Osim podataka iz administrativnih izvora, za ažuriranje SPR-a koristili su se i podaci prikupljeni iz različitih statističkih istraživanja.

Pripremljeno je, i prema godišnjem planu SPR-a za 2015. godinu, provedeno posebno SPR istraživanje o jedinicama Statističkog poslovnog registra sa ciljem unapređenja kvaliteta podataka o statusu aktivnosti preduzeća. Na osnovu prikupljenih podataka provedenog istraživanja, podaci o statusu aktivnosti preduzeća u SPR-u su ažurirani.

Koordinacijom sa entitetskim statističkim institucijama, intenziviran je rad na usaglašavanju i pripremi Priručnika za statistički poslovni registar u BiH, koji će biti usklađen sa EU priručnikom za SPR.

U 2015. nastavljena je izrada i objavljivanje saopćenja o broju preduzeća (bez preduzetnika) u SPR-u. Saopćenje sadrži podatke o broju preduzeća razvrstanih po ekonomskim djelatnostima, klasama zaposlenih i klasama prihoda. Nastavljene su aktivnosti na realizovanju specifičnih zahtjeva internih i eksternih korisnika za različite potrebe, uključujući i ekonomske analize. Pripremljen je i publikovan metodološki dokument „Statistički poslovni registar – Metodološke osnove“.

Redovno se radi na međunarodnim izvještajima i dostavljanju podataka za godišnji izvještaj „EUROSTAT Annual Business Register Questionnaire“, godišnji izvještaj za UNECE i godišnji izvještaj za Svjetsku banku „World Bank Group Entrepreneurship Survey“. Procjene o usaglašenosti SPR BiH sa EU standardima, redovno se dostavljaju u EUROSTAT Compliance Monitoring (SMIS+).

Od 2014. godine, SPR BiH je postao aktivan član međunarodne organizacije

“Wiesbaden Group” koja se pod pokroviteljstvom Ujedinjenih naroda bavi aktivnostima s ciljem unaprijeđenja statističkih poslovnih registara u cijelom svijetu. Nakon prve uspješne prezentacije 2014. godini, SPR BiH je pozvan da učestvuje na svjetskom sastanku eksperata za Statistički poslovni registar koji se održao krajem 2015 godine u Briselu. Tom prilikom prezentovan je rad na temu unaprijeđenja istraživačke strane SPR-a BiH.

Realizacija IPA 2012 nacionalnog projekta, kroz koji je planirano uvođenje institucionalnih sektora, grupa preduzeća i razvoj metodologije poslovne demografije u suradnji sa nacionalnim računima i strukturnim poslovnim statistikama, je u toku. Očekuje se da će nakon završetka ovog projekta, usklađenost sa evropskim propisima i priručnikom preporuka, kao i teoretska i praktična znanja SPR osoblja, biti značajno unaprijeđena.

Svi poslovi na SPR-u podrazumijevaju blisku saradnju sa entitetskim zavodima za statistiku i zahtjevaju neophodnu i stalnu podršku IT sektora, što uključuje doradu aplikacija, izradu novih alata za pretraživanje baze, kao i realizovanje svih korisničkih zahtjeva. U tom smislu nastavljeno je dalje unaprijeđene saradnje.

4.01 Statistika poljoprivrede

Statistika biljne proizvodnje

U skladu sa planom statističkih istraživanja za 2015. godinu osnovni podaci iz područja godišnjih statistika usjeva su kompilirani, agregirani i objavljeni za nivo BiH. Usaglašenost sa međunarodnim standardima je poboljšana, posebno po pitanju glavnih pokazatelja i liste nedostajućih usjeva (površine u ha, proizvedene količine i prosječan prinos) u skladu sa regulativom Uredbi 543/2009/EC, kao i u skladu sa novim Priručnikom za godišnju statistiku usjeva za 2016. godinu (rađen na osnovu Uredbe 543/2009/EC, Džentlmentskog ugovora i ESS ugovora).

Agregirani su podaci o ostvarenim prinosima ranih i kasnih usjeva za nivo BiH za glavne grupe i vrste usjeva: žitarice, industrijsko bilje, mahunarke, povrće i stočno krmno bilje, voće, masline i grožđe. Agregirani su i podaci koji se odnose na površine pojedinih kategorija korištenog poljoprivrednog zemljišta. Agencija dostavlja podatke EUROSTAT-u i FAO-u.

U okviru Godišnje statistike usjeva se počelo sa prikupljanjem podataka za istraživanje „Zasijane površine i zasadi u jesenjoj sjetvi“, kao što se počelo i sa prikupljanjem podataka o ostvarenim prinosima ranih usjeva i voća. Uporedo sa prikupljanjem novih setova podataka je prilagođena i već postojeća aplikacija za unos i obradu tih podataka.

Putem e-DAMIS web aplikacije slijedeci setovi podataka su dostavljeni Eurostat-u u 2015. godini:

Godišnja statistika usjeva: CROPROD_ARAAR_A, CROPROD_ARAPR_A, CROPROD_ARAYI_A, CROPROD_ARAHU_A, CROPROD_ARAVEG_A, CROPROD_ARAPER_A i CROPROD_ARAUAA_A

U sklopu IPA MBP 2012 za komponentu PP6 Godišnja statistika usjeva urađen je Drugi izvještaj (Second Report) koji je usvojen od strane Eurostat-a. Značajno je poboljšan upitnik za statistiku usjeva, kao i izvještavanje Eurostat-a putem eDAMIS web forme. Ažuriran je i Izvještaj o kvaliteti koji je poslan Eurostat-u za područje Godišnje statistike usjeva. Urađene su i finalne izmjene na obrascima i metodologiji za Pilot istraživanje o zasijanim površinama i ranim procjenama prinosa važnijih usjeva, (upitnik, instrukcije, terenski rad, aplikacija za unos, tabeliranje), kao što su dobijeni i finalni odnosno ažurirani materijali za buduće Godišnje Istraživanje Farmi (GIF). Završen je i rad na mapiranju protoka podataka kao jedan od zadataka u okviru IPA 2012 MBP.

Statistika stočarstva, mlijeka i jaja

U 2015. godini za nivo BiH su se redovno obrađivali i diseminirali podaci o brojnom stanju stoke i stočne proizvodnje (godišnje istraživanje). U 2015. godini poboljšana je periodičnost prikupljanja podataka o klanju stoke i peradi u klaonicama sa kvartalnog na mjesečni nivo. Navedni podaci su se prikupljeni od strane entitetskih statističkih institucija, na osnovu usklađenih indikatora u obje entitetske statistike i podružnici Brčko. Podaci su dati po vrstama domaćih životinja i kategorijama, a u skladu sa Uredbom 1165/2008/EC.

U saradnji sa entitetskim statističkim zavodima u 2015. godini na osnovu uvedenih redovnih statističkih istraživanja kompilirani i objavljeni su podaci iz:

- Mjesečnog izvještaja o aktivnosti valionica/inkubatorskih stanica

- Godišnjeg izvještaja o strukturi valionica/inkubatorskih stanica

Tokom 2015. godine kroz projekat IPA 2012 MBP kontinuirano se radilo na razvoju statistike stočarstva, te je uspostavljen metod izračunavanja prognoze bruto domaće proizvodnje mesa, proizvodnje i prerade mlijeka na gazdinstvima (izvan mljekara), kao i početne aktivnosti oko uspostavljanja uzorka iz rezultata Popisa stanovništva 2013 (set pitanja iz poljoprivrede).

Putem e-DAMIS web aplikacije slijedeći setovi podataka su dostavljeni Eurostat-u u 2015. godini:

- Mjesečni izvještaj o aktivnosti valionica: ANI_HATACTI_M_EGGS_2015; ANI_HATACTI_M_CHICKS_2015
- Mjesečni izvještaj o prikupljanju kravljeg mlijeka i proizvodnji mliječnih proizvoda: BA_MILK_TABLEA_M_2015
- Mjesečni izvještaj o klanju stoke i peradi u klaionicama: BA_ANI_SLAUGHT_M.
- Godišnji izvještaj o brojnom stanju stoke: BA_ANI_LSCATND; BA_ANI_LSPIGND; BA_ANI_LSSHGND
- Godišnji izvještaj o strukturi valionica: BA_ANI_HATSTRU.

4.02 Poljoprivredne strukture

Popis poljoprivrede

Aktivnosti poboljšanja statistike poljoprivrede po pitanju strukturnih statistika planirane u 2015. godini su bila kao i u 2014. godini - ograničena i nisu u potpunosti ispunjeni planirani zadaci.

Planirani zadaci vezani za Popis stanovništva su realizovani i to: implementiran je set pitanja iz poljoprivrede unutar obrasca P-2 Popisa stanovništva, čime će se u 2016. dobiti adresar poljoprivrednih gazdinstava, kao puni okvir za budući Popis poljoprivrede. Planirane aktivnosti po pitanju pripreme Zakona o popisu poljoprivrede nisu realizovane, kao i aktivnosti vezane za samu Pripremu popisa poljoprivrede. Nema zajedničkog stava po pitanju jedinstvenog zakonskog okvira, o čemu je Agencija tokom 2015. redovno izvještavala VMBiH i druge relevantne institucije. Proces priprema za Popis poljoprivrede je zaustavljen, te je EK otkazala projekat vezan za pripreme za Popis poljoprivrede iz IPA 2012 (1,0 mil. EUR) jer jedinstveni zakonskog okvira nije donešen.

Agencija je mišljenja da se Popis poljoprivrede u BiH (kao najvažnije i veoma skupo i kompleksno istraživanje) ne može provesti bez donošenja Zakona o popisu poljoprivrede iz razloga definisanja datuma popisa, organizacije, osiguranje sredstava i dr.), kao što je praksa u svim susjednim zemljama i zemljama EU.

Ne postoji zajednički stav oko jedinstvenog Zakona na nivou BiH (RZS RS je stava da zakon na nivou BiH nije potreban, dok Agencija i FZS smatraju da je Zakon na nivou BiH neophodan). I pored uključenja predstavnika EK i Eurostat-a kroz Pododbor za poljoprivredu i Pododbor za ekonomska pitanja i statistiku u 2014. godini i dalje nema zajedničkog stava po pitanju zakonodavne regulative kojom bi se proveo Popis u BiH.

4.04 Poljoprivredni računi i cijene

Statistika cijena u poljoprivredi

U 2015. godini nastavljen je rad na poboljšanju statistike cijena outputa i inputa u poljoprivredi. Objavljene su godišnje cijene i indeksi cijena outputa na kvartalnom (QI-IV 2014) i godišnjem nivou za vremensku seriju 2010-2014. za nivo BiH (2010=100) na osnovu provedenih kvartalnih istraživanja od strane entiteskih

statističkih zavoda.

Agregirani su i izračunati indeksi cijena inputa i za nivo BiH na kvartalnom i godišnjem nivou 2010 – 2014., na osnovu kvartalnih istraživanja cijena inputa od strane entitetskih statističkih zavoda.

U sklopu IPA 2012 MBP u saradnji sa entitetskim statističkim institucijama unaprijeđen je rad na elementima ekonomskih računa i cijena u poljoprivredi. Agencija je uradila finalni izvještaj koji je usvojen i odobren od strane projekta i Eurostata kako slijedi:

Izrada i isporuka vremenskih serija podataka:

- Izrada i isporuka podataka o apsolutnim cijenama poljoprivrednih proizvoda za vremensku seriju 2010-2014.
- Izrada i isporuka podataka o apsolutnim cijenama sredstava poljoprivredne proizvodnje (Input I) za vremensku seriju 2010-2014.
- Izrada i dostava indeksa cijena poljoprivrednih proizvoda za vremensku seriju 2010-2014. na baznu godinu 2010.
- Izrada i dostava indeksa cijena sredstava poljoprivredne proizvodnje (Input I) za vremensku seriju 2010-2014. na baznu godinu 2010.
- Izrada eksperimentalnog računa proizvodnje kao dijela ekonomskih računa u poljoprivredi za 2011-2014.

U toku projekta jedan od ciljeva je bio i sastavljanje Inventara o izvorima podataka za cijene, indekse cijena i ekonomske račune u poljoprivredi, što je i urađeno, dostavljeno i odobreno od strane projekta i Eurostata. Projekat se nastavlja u 2015. godini u sklopu IPA MBP 2012.

4.05 Statistika šumarstva

Istraživanja o proizvodnji i cijenama šumskih sortimenata

U 2015. godini podaci o proizvodnji, prodaji i zalihama šumskih sortimenata su se redovno prikupljali od strane entitetskih statističkih zavoda na osnovu mjesečnih istraživanja (proizvodnja, prodaja i zalihe). Podatke o proizvodnji šumskih sortimenata Agencija u 2015. godini je publikovala kroz kvartalna i godišnja SAOPĆENJA. Podaci su dostavljeni UNECE-u kroz zajednički upitnik UNECE/FAO/EUROSTAT (JFSQ), koji je obuhvatio i set podataka:

- Kompiliranih podataka PRODCOM rezultata, primarne i finalne prerade drveta, celuloze i papira iz godišnjeg istraživanja statistike industrije;
- Vanjskotrgovinskih bilanci proizvoda šumarstva i prerade drveta, celuloze i papira.

Provedeni su i objavljeni podaci redovnih istraživanja apsolutnih cijena šumskih sortimenata na kvartalnom nivou u 2014. godini za nivo BiH.

Prikupljeni podaci istraživanja „Ekonomske račune u šumarstvu“-Integrated Environmental and Economic Accounting for Forests – table 3c za 2014. godinu za nivo BiH. Podaci su prosljeđeni u Eurostat putem eDamis aplikacije.

Popunjen i putem eDamis aplikacije u Eurostat poslat set tabela u sklopu pilot istraživanja „Računi u šumarstvu“ – Forestry accounts prema novoj metodologiji koja je u fazi razvoja od strane Eurostatove radne grupe za račune u šumarstvu (Task Force on Forestry accounts) za 2012. i 2013. godinu.

Prikupljeni su podaci i o procjeni i prognozi indikatora proizvodnje, uvoza i izvoza proizvoda šumarstva, prerade drveta te industrije celuloze i papira (upitnici TF1 i TF2) za 2015. i 2016. godinu u sklopu priprema za sastanak UNECE/FAO Komiteta za šumarstvo i drvnu industriju (COFFI). Prikupljeni su podaci za nivo BiH i isti poslani kroz zajednički FOREST EUROPE/UNECE/FAO upitnik za pan-evropske indikatore održivog upravljanja šumama.

4.06 Statistika ribarstva

Statistika akvakulture

Statistika o akvakulturi – U 2015. godini kompilirani su podaci entitetskih statističkih zavoda o akvakulturi na osnovu redovnog istraživanja.

Podaci koji su se prikupili se odnose na podatke o proizvodnji, strukturi objekata, vrijednosti proizvodnje i radnoj snazi. Indikatori su u potpunosti usklađeni sa Uredbom EU broj 762/2008.

5. VIŠEPODRUČNE STATISTIKE

5.02 Strategija Evropa 2020 i strategija održivog razvoja

Strategija JIE 2020

OECD je pokrenuo inicijativu izrade *Strategije razvoja Jugoistočne Evrope do 2020 (Strategija JIE 2020)*, čiji su ciljevi izvedeni iz *Strategije razvoja Evropa 2020*. Ključni razvojni stubovi Strategije JIE 2020 su integrisani rast, pametni rast, održivi rast, inkluzivni rast i upravljanje rastom.

Ključni cilj Strategije je postizanje visokog i održivog ekonomskog razvoja, a samim tim i podsticanje većeg privrednog rasta u regionu, veći prosperitet i stvaranje novih radnih mjesta, a sve kroz jačanje regionalne saradnje i veze sa EU.

Strategija je dizajnirana kako bi podržala postizanje zajedničkih nacionalnih ciljeva kroz regionalnu saradnju. Strategija odražava prirodu svake ključne mjere, rok u kojem se očekuje da se ona provede, tijela koja će biti odgovorna za njeno provođenje, način na koji će se provjeriti da li je mjera provedena. Nosioc akcije u Bosni i Hercegovini je Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa, Direkcija za ekonomsko planiranje i Agencija. i imaju vodeću ulogu u usmjeravanju implementacije dogovorenih mjera. Održana su dva regionalna sastanka TF grupe sa ciljem upoznavanja sa iskustvima implementacije strategije zemalja EU, pregledom kvantitativnih OECD indikatora predloženih za praćenje Strategije JIE 2020, kao i predloženih ključnih Eurostat indikatora za praćenje JIE 2020.

Indikatori održivog razvoja

Indikatori održivog razvoja koje koordinira Eurostat podijeljeni su po temama, a organizovani su u četiri nivoa koji odražavaju ciljeve i strukturu Strategije održivog razvoja EU. Agencija je po prvi puta objavila publikaciju sa setom indikatora, sa idejom da prezentuje široj javnosti koncept održivog razvoja u Bosni i Hercegovini. Ova publikacija bi trebala pružiti informacije za promišljanje i raspravu o održivom razvoju u Bosni i Hercegovini, kroz prikaz pojedinih indikatora održivog razvoja. Zbog kompleksnosti samih indikatora, u publikaciji su obrađeni pojedini naslovni indikatori. Osim naslovnih indikatora prikazani su i neki operativni i kontekstualni indikatori. U grafičkom obliku prikazana su kretanja indikatora, dato je pojašnjenje koje iskazuje promjene u vremenskom periodu.

Agencija je započela uspostavljanje sistema kojim se prikupljaju, obrađuju i isporučuju informacije o okolišu, tako da budu dostupne i upotrebljive za širu javnost, prikazom ključnih okolišnih UNECE indikatora. Sistem je uspostavljen na razumljiv način, jednostavan u prezentovanju informacija i prikazuje dostupne informacije. http://www.bhas.ba/?option=com_content&view=article&id=226

5.03 Statistika okoliša

Statistika otpada i opasnih supstanci

Kroz IPA 2012 Višekorisički program za statističku saradnju provedena je komponenta „Statistika otpada i opasnih supstanci“. Cilj projekta je osigurati podlogu za analizu i vrijednovanje rezultata prikupljanja podataka za popunjavanje tabele izvještavanja za ambalažu i ambalažni otpad. Evropski okvir za odredbe o ambalaži i ambalažnom otpadu su propisani u Direktivi 94/62/EK o ambalaži i ambalažnom otpadu. Direktiva je temeljito prostudirana, posebno glavne definicije, sistem ciljeva postavljen za različite ambalažne materijale, osvrt na glavne izmjene i dopune Direktive 94/62/EK.

Projektni zadatak je uključio metodološka razmatranja i pravni i institucionalni okvir u BiH vezano za ambalažu i ambalažni otpad. Misija se pokazala korisnom za dalji rad Agencije za statistiku BiH, jer je približila glavne metodološke izazove vezane za prikupljanje podataka o ambalažnom otpadu. Misija je omogućila da BHAS dobije cjelokupnu sliku tokova otpada, kako bi se u budućnosti mogli kompilirati prikupljeni podaci. Također su ostali sudionici misije iz drugih institucija dobili saznanja o važnosti osiguranja kvalitetnih podataka u cilju monitoringa i izvještavanja.

Agencija po prvi puta je objavila statističko saopćenje „Prerada i odstranjivanje otpada“ u Bosni i Hercegovini za referentnu 2014. godinu. Podaci su prikupljeni pomoću statističkog upitnika „Godišnji izvještaj o preradi i odstranjivanju otpada“. Izvještajne jedinice su poslovni subjekti i dijelovi poslovnih subjekata iz Registra poslovnih subjekata koji su prema Klasifikaciji djelatnosti BiH (KD BiH 2010) razvrstani u područje djelatnosti E – Snabdijevanje vodom, uklanjanje otpadnih voda, upravljanje otpadom te djelatnostima sanacije okoliša; oblast 38 - Skupljanje otpada, djelatnosti obrade i zbrinjavanja otpada; reciklaža materijala. Poslovni subjekti koji vrše preradu i odstranjivanje otpada, prikazuju količine otpada koje su u referentnom periodu preuzete od drugih sa namjerom daljeg upravljanja otpadom.

Objavljena su redovna godišnja statistička saopćenja „Prekogranični promet neopasnog otpada“ i „Javni odvoz i otklanjanje komunalnog otpada“, referentna 2014. godina, kao i izvještavanje Eurostat-a sa podacima o komunalnom otpadu, (Dataset WASTE_MUNWAS_A), i dostavljen Izvještaj o kvalitetu.

Saradnja sa Evropskom informacionom i posmatračkom mrežom za okoliš (Eionet)

IPA 2008 Envis projekat „Jačanje institucija zaštite okoliša i priprema za predpristupne fondove“ je naglasio ulogu Agencije za statistiku BiH kao NRC za otpad za EIONET i međunarodno izvještavanje. Agencije za statistiku BiH je učestvovala na EEA Eionet webinar radionicama: „Efikasnost korištenja resursa“, „Cirkularna ekonomija za Nacionalne Referentne Centre“, „Pravila za efikasno korištenje resursa“, kao i uzela aktivno učešće na sljedećim webinar radionicama: „Prevenција nastanka otpada“ i „Efikasnost korištenja resursa – posebni osvrti“.

Agencija, u ulozi NRC za praćenje Direktive o ambijentalnoj buci (Environmental

Noise Directive), je u Evropsku informacijsku i posmatračku mrežu za okoliš (*Eionet*) postavila dataflow za tematsko područje buka u Bosni i Hercegovini.

Informacije su na sljedećem linku: <http://cdr.eionet.europa.eu/ba/eu/noise>, čime je osigurana dostupnost podataka o buci okoliša.

Statistika voda

Održana je regionalna radionica u organizaciji Sida-e sa ciljem upoznavanja sa zahtjevima Zajedničkog upitnika o kopnenim vodama (OECD/Eurostat Joint Questionnaire On Inland Waters). Agencija je uspješno predstavila primjer dobre prakse istraživanja statistike voda primjenom tri upitnika za vode u BiH (vodovod, kanalizacija i korištenje vode u industriji). Radionica je bila prilika da se izvrši pregled stanja postojećih podataka, identifikuju problemi i prepreke, odrede institucije, odgovornosti, organizacioni ustroj kao i resursi potrebni za razvoj statistike voda.

Publikovana su redovna godišnja istraživanja statistike voda o korištenju voda i zaštiti voda od zagađivanja u industriji, javnoj odvodnji i javnom vodovodu za referentnu 2014. godinu. Izvršeno je izvještavanje Zajedničkog upitnika za kopnene vode (Joint Questionnaire for Inland Waters - ENVJQWTR_TB1TO7_A2_BA).

5.04 NUTS klasifikacija

Prijedlog Nomenklature statističkih teritorijalnih jedinica

Agencija je u 2013. godini dostavila Eurostat-u Prijedlog klasifikacije statističkih teritorijalnih jedinica u BiH, koja opisuje NUTS I i NUTS II nivo, ali ne i NUTS III koji je potreban za potpunu usklađenost sa NUTS Uredbom. Predloženi nivo NUTS II Eurostat smatra privremenim dok ne budu raspoloživi podaci iz Popisa stanovništva, domaćinstava i stanova provedenog 2013. godine. Eurostat takođe smatra privremenim i serije podataka o BDP-u po stanovniku za NUTS II, sve dok se u potpunosti ne uspostavi Klasifikacija statističkih teritorijalnih jedinica koja uključuje i nivo NUTS III, i dok ne budu raspoloživi podaci iz Popisa stanovništva, domaćinstava i stanova provedenog 2013. godine.

5.06 Nauka, tehnologija, inovacije

Statistička publikacija „She figures 2015“

Agencija je po prvi puta učestvovala u radnoj grupi za izradu publikacije „*She figures*“ za 2015. godinu. Statistička publikacija „*She figures*“ se od 2003. godine publikuje svake tri godine i daje statističke podatke i pokazatelje o ljudskim resursima u sektoru istraživanja i tehnološkog razvoja i ravnopravnosti žena u nauci. Publikaciju „*She figures*“ priprema Generalni direktorat Evropske komisije za istraživanje i inovacije i Eurostat, u saradnji sa dopisnicima Helsinške grupe za statistiku „Žene u nauci“. Publikacija prikazuje niz ključnih indikatora koji su neophodni za razumijevanje položaja žena u nauci i istraživanju. Ovaj set indikatora tokom vremena se razvio i danas pokazuje sudjelovanje žena na svim nivoima i u svim oblastima naučnih disciplina.

Statistika istraživanje i razvoj

Publikovano je redovno saopćenje „*Istraživanje i razvoj 2014*“ sa ciljem osiguravanja podataka za izradu strategija koje će promovisati saradnju istraživačkog sektora i industrije kao i prijenos tehnologija i omogućiti poslovna ulaganja u istraživanja i inovacije.

Publikovano je redovno saopćenje „*Statistika patenata 2014*“, sa ciljem obezbjeđivanja informacije o uspješnosti istraživanja, razvoja i inovacijskih aktivnosti u odabranim područjima tehnologije.

Statistika inovacija

Provedeno je statističko istraživanje „*Inovativne aktivnosti preduzeća u Bosni i Hercegovini*“, za period 2012-2014. Istraživanje je usklađeno sa Eurostat metodologijom koja se provodi svake dvije godine pod naslovom „Community Innovation Survey (CIS)“. Podaci ovog istraživanja daju informacije o inovativnim aktivnostima preduzeća, koje obuhvataju inovacije proizvoda (fizičkog proizvoda ili usluge), kao i inovacije procesa i inovacije u organizaciji i marketingu.

5.07 Statistika informacionih i komunikacijskih tehnologija

Statistika telekomunikacija

Redovno je publikovano godišnje saopćenje statistike informacionih i komunikacijskih tehnologija (telekomunikacijska oprema, mreža i usluge). Rezultat saradnje Agencije za statistiku BiH i Regulatorne agencije za komunikacije (RAK) su poboljšana kvartalna saopćenja statistike informacionih i komunikacijskih tehnologija sa novim podacima koji se odnose na: fiksnu telefonsku mrežu, mobilnu telefonsku mrežu i pristup internetu.

5.07 Informaciono društvo

Statistika IKT

Agencija je provela pilot istraživanje na teritoriji distrikta Brčko – „Korištenje informaciono komunikacijskih tehnologija u preduzećima“ koristeći Eurostatov upitnik za modul preduzeća. Cilj pilot istraživanja je bio dobiti uvid u organizacijske i metodološke aspekte samog istraživanja, kao i izvršiti pripremu za redovno istraživanje. Rezultati pilot istraživanja su analizirani u cilju prilagođavanja Upitnika za nacionalne potrebe i dobivanja saznanja o razumjevanju definicija i terminologije od strane izvještajnih jedinica.

U sklopu procesa modernizacije sistema prikupljanja podataka u Agenciji za statistiku BiH uspostavljen je Centar za telefonsko anketiranje (CATI–Computer Assisted Telephone Interviewing). Svrha Centra je omogućiti provedbu složenih anketnih istraživanja metodom telefonskog anketiranja, koje omogućuje uštede finansijskih sredstava te brže i racionalnije prikupljanje podataka za niz statističkih istraživanja. Riječ je prije svega o anketnim istraživanjima domaćinstava, koja dobivaju na važnosti u Evropskom statističkom sistemu.

Redovno su publikovana kvartalna saopćenja „*Poštanske usluge*“, referentna 2015.

5.09 Računi okoliša i klimatske promjene

Ekonomski računi okoliša

Provedeno je pilot istraživanje „Investicije, tekući troškovi i prihodi za zaštitu okoliša u BiH“, uz pomoć pojednostavljenog statističkog upitnika i dopunjenog i poboljšanog metodološkog Priručnika. Podaci ovog istraživanja su analizirani u cilju pripreme upitnika i metodologije za redovno godišnje istraživanje.

Redovno su publikovana godišnja saopćenja statistike klimatskih promjena „*Emisije stakleničkih plinova iz poljoprivrede*“ i „*Emisije stakleničkih plinova iz otpada*“, prema metodologiji „Revised 1996 IPCC Guidelines for National GHG Inventories, Good Practice Guidance and Uncertainty Management in National GHG Inventories“, preporučen od strane UNFCCC i metodologiji mjerenja IPCC Tier 1.

Fizički računi okoliša

Proučavano je Uputstvo IPCC 2006 za nacionalne inventare gasova sa efektom staklene bašte, Tom 4 (Poljoprivreda, šumarstvo i ostali vidovi korištenja zemljišta) i Tom 5 (Otpad).

6.01 Klasifikacije

Klasifikacija djelatnosti

Primjena Klasifikacije djelatnosti KD BiH 2010, koja je potpuno usaglašena sa EU važećom klasifikacijom djelatnosti (NACE Rev. 2 European Classification of Economic Activities, Regulation No. 1893/2006), započela je 1.1.2011. U skladu s tim, ekonomske djelatnosti svih poslovnih subjekata Statističkog poslovnog registra u BiH, su prešifrirane.

Shodno zahtjevima brojnih eksternih korisnika, a s ciljem učinkovitije primjene KD BiH 2010, se nastavilo sa pripremom detaljnih tumačenja nove klasifikacije i odgovora na postavljene upite.

Prema potrebama statističkih istraživanja koja koriste podatke SPR-a, pripremljen je prijedlog dokumenta „Vodič za dodjeljivanje i ažuriranje šifara djelatnosti u SPR-u“ koji je usaglašen sa metodološkim uputstvom KD BiH 2010. Ovaj Vodič predstavlja statistički alat koji omogućava jedinstvenu upotrebu i implementaciju KD BiH 2010 u SPR-u. Predviđeno je da se isti ažurira primjerima iz prakse, prema prijedlozima statističara koji u svakodnevnom radu koriste KD BiH 2010, kao i rješenjima radne grupe o dodjeljivanju šifara djelatnosti za granične slučajeve.

Klasifikacija proizvoda

Klasifikacije proizvoda po djelatnostima - KPPD BiH 2010 (standard CPA 2008, „European Classification of Products by Activity“, EU Regulativa br. 451/2008) je završena u prethodnom periodu. U 2015. realizovane su aktivnosti, čija svrha je bila pomoć u implementiranju u smislu detaljnog tumačenja klasifikacije proizvoda i njenog korištenja, kao i korištenja pripremljenih tabela veza za statističke i druge namjene.

Nomenklatura industrijskih proizvoda

Nomenklatura industrijskih proizvoda BiH 2010 (NIP BiH 2010), zasnovana je na klasifikacije djelatnosti KD BiH 2010 (EU NACE Rev.2), KPPD BiH 2010 (EU CPA 2008) i EU PRODCOM listi 2010 (EU Regulativa br. 163/2010 - Products of European Community) i EU regulativama br. 3924/91, 912/2004, službeno je objavljena u „Službenom glasniku BiH“ br. 12/11.

Međutim, iz obaveze godišnjeg usklađivanja EU PRODCOM liste (Nomenklature industrijskih proizvoda) sa nomenklaturama vanjske trgovine (EU/CN i UN/HS) proizilazi i obaveza godišnjeg usklađivanja osnovne NIP BiH 2010 sa važećim EU PRODCOM listama. U 2015. godini izvršeno je ažuriranje Nomenklature industrijskih proizvoda u skladu sa važećom EU PRODCOM Listom.

Klasifikacija zanimanja

U toku 2015. godine korisnicima klasifikacije zanimanja je pružana kontinuirana pomoć u određivanju odgovarajuće šifre zanimanja za njihove potrebe.

6.02 Obuke

Obuka osoblja

Obuka statističara putem međunarodne saradnje, radionica, sudjelovanja u radu radnih grupa evropskih statističara je kontinuiran proces.

6.03 IT podrška, standardi i alati za statističku proizvodnju

Popisne aktivnosti IT

- Podrška analizi i obradi podataka Popisa
- Održavanje IT sistema za obradu podataka Popisa

Aplikacije i baze podataka

Trenutno se u Agenciji za statistiku BiH koristi 46 aplikacije koje služe za unos i obradu podataka dobivenih iz različitih statističkih istraživanja.

Na već postojećim aplikacijama se kontinuirano rade unaprjeđenja i izmjene u skladu sa potrebama iskazanim od strane istraživačkih odjeljenja.

Kontinuirano se radi na dizajnu i razvoju novih aplikacija za potrebe statističkih istraživanja.

Od novih aplikacija u 2015. godini su razvijene aplikacije za Anketu o prihodima i uslovima života, Anketa o potrošnji energenata, IKT u preduzećima, IKT u domaćinstvima i Struktura farmi.

ICT infrastruktura

- Unaprijeđenje postojeće ICT infrastrukture,
- Podizanje sigurnosti na veći nivo,
- Održavanje IT sistema Agencije,
 - Oprema za obradu podataka popisa u COM-u,
 - Oprema u Agenciji za statistiku BiH,
 - Oprema u Brčko distriktu BiH (D&R i backup centar),
- Održavanje sistema VoIP telefonije.

6.06 Informisanost i diseminacija

Publikacije, saopćenja, web stranica, Intranet

Odjel za uredništvo je u skladu s Kalendarom za objavljivanje statističkih podataka u protekloj, 2015. godini publikovao:

- 357 saopćenja sa statističkim podacima za različite referentne periode
- 26 godišnjih tematskih biltena za specifične statističke oblasti
- 4 metodološka dokumenta

Sve objavljene publikacije i saopćenja lektorisana su i pripremljena na sva tri lokalna jezika te engleski jezik. Dokumenti su dostupni na zvaničnoj stranici Agencije www.bhas.ba, i u printanoj formi.

Odnosi sa javnošću

Agencija je u okviru projekta Reforma javne uprave, a povodom obilježavanja „Međunarodnog dana prava javnosti da zna“ organizovala *Dan otvorenih vrata*. Tom prilikom, predstavnicima medija, nevladinog sektora i studentima održana je prezentacija na temu „Transparentnost u radu Agencije za statistiku BiH kroz proaktivnu stratešku komunikaciju“.

Agencija je jedna od četiri državne institucije koje su, u okviru Programa jačanja javnih institucija u BiH (koji provodi njemački GIZ), pokrenule inicijativu za unapređenje transparentnosti u javnoj upravi kroz veću i lakšu dostupnost informacija građanima i proaktivnu komunikaciju. Inicijativa se zasniva na opredjeljenju vlasti u BiH da provedu reforme, kao što su reforma javne uprave i borba protiv korupcije, ali i na međunarodnim inicijativama, poput Partnerstva za otvorenu vlast.

U okviru Programa jačanja javnih institucija u BiH, organizovana je i informativna kampanja pod sloganom „Imate pravo da znate“, a promotivni materijali mogu se naći na web stranici Agencije za statistiku BiH (www.bhas.ba).

6.09 Međunarodna saradnja i evropske integracije

Realizovane aktivnosti

Pretpristupni programi, programi Evropske unije i strukturni fondovi koji su dostupni BiH povećavaju potrebu za statističkim podacima na svim nivoima, dok integracija statističkog sistema BiH u Evropski statistički sistem (ESS) stavlja naglasak na kvalitet i usporedivost statističkih podataka BiH sa podacima drugih država članica EU-e.

Prilikom provođenja osnovnih ciljeva i aktivnosti za njihovo postizanje poštivani su nacionalni i evropski pravni osnovi, dobra praksa kao i zahtjevi domaćih, evropskih i drugih međunarodnih korisnika ovisno o raspoloživim resursima (finansijski i kadrovski) koji su nam na raspolaganju. U 2015. godini Agencija je vršila redovno praćenje Evropskog partnerstva i obaveza koje ima statistika i to po staroj i novoj metodologiji izvještavanja, što je zahtjevalo dodatni rad i koordinaciju.

Svi izvještaji su dostavljeni pravovremeno na adrese relevantnih institucija u zemlji i EU (Eurostat).

Također, Agencija je blagovremeno pripremila i dio za statistiku koji je bio potreban za izradu integralnog sektorskog strateškog dokumenta za reformu javne uprave. Ovaj sektorski dokument je neophodan za korištenje i programiranje IPA II fonda.

Aktuelni projekti u 2015: EU Grant za Popis stanovništva (završen 31.05.2015. godine); Projekat Tehničke pomoći za obradu popisnih podataka je privremeno zaustavljen zbog toga što nisu rješena sva relevantna pitanja za Popis 2013, a koja onemogućavaju dalji rad na obradi popisnih podataka; nastavak IPA 2012 Twinninga; GIZ višekorisnički projekat za BH institucije; MBP (Višekorisnički regionalni projekat) IPA 2012 za statistiku i krajem godine pocetak novog MBP IPA 2014; Regionalni projekat koji finansira Sida.

7. ADMINISTRATIVNA PODRŠKA

7.01 Upravljanje IT infrastrukturom

Održavanje i razmjena

Razmjena podataka sa EUROSTAT-om vrši se putem jedinstvenih programskih alata koje je omogućio EUROSTAT. Unaprijeđena je postojeća ICT infrastruktura, kako kroz nabavku nove opreme tako i kroz uvođenje standarda. Nastavljene su aktivnosti na implementiranju IT strategije. Razmjena podataka sa EUROSTAT-om se vrši kontinuirano putem programskih alata.

7.02 Ljudski resursi

Normativno – pravna djelatnost

U 2015. godini su usvojeni:

Plan rada Agencije za statistiku Bosne i Hercegovine za 2015. godinu je usvojilo Vijeće ministara Bosne i Hercegovine na svojoj 6. sjednici održanoj 07.05.2015. godine, a Plan rada je objavljen u ("Službeni glasnik BiH" br.42/15).

Kadrovska popunjenost

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Agencije (broj 1187/08 od 2. 6. 2008. godine) za vršenje poslova iz nadležnosti Agencije za statistiku BiH sistematizirano je ukupno 192 izvršitelja, i to: direktor 1, zamjenik direktora 2, pomoćnika direktora 9, šefovi odsjeka 23, ostali državni službenici 145, namještenici 12.

U Agenciji čija se unutrašnja organizacija i način rada zasniva na funkcionalnoj povezanosti unutrašnjih organizacijskih jedinica, od ukupno sistematizovanih 192 radna mjesta, na dan 31. 12. 2015. godine popunjeno je ukupno 116 radnih mjesta (što procentualno iznosi 60,4% od ukupnog broja sistematizovanih radnih mjesta), od čega je: direktor 1, zamjenik direktora 2, pomoćnik direktora 2, načelnik odjela 1, rukovodilac podružnice 1, šefova odsjeka 19, ostalih državnih službenika 81, namještenika 9.

7.03 Upravljanje finansijskim sredstvima

Izvršenje
budžeta
na dan
31.12.2015.

KONTO	OPIS	Proračun za 2015.	Izvršenje 2015.	Indeks
I	TEKUĆI IZDACI	4.358.736	4.011.298	92
6111	Bruto plaće i naknade	3.325.000	3.125.326	94
6112	Naknade troškova zaposlenih i skupštinskih zastupnika	375.000	335.851	90
6131	Putni troškovi	100.000	90.503	91
6132	Izdaci telefonskih i poštanskih usluga (PTT)	80.000	56.135	70
6133	Izdaci za energiju i komunalne usluge	65.000	55.824	86
6134	Nabavka materijala	73.000	49.839	68
6135	Izdaci za usluge prijevoza i goriva	20.000	10.729	54
6136	Unajmljivanje imovine i opreme	220.000	209.282	95
6137	Izdaci za tekuće održavanje	63.000	43.098	68
6138	Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluge platnog prometa	7.000	4.036	58
6139	Ugovorene usluge	30.736	30.674	100
II	KAPITALNI IZDACI	20.000	20.000	57
	Nabavka opreme	35.000	20.000	57
	UKUPNO - RASHODI FINANSIRANI IZ BUDŽETA (I-II)	4.378.736	4.031.298	92
II a	VIŠEGODIŠNJI program - POPIS STANOVNIŠTVA-prenesena sredstava	1.277.304	388.051	30
	Tekući izdaci za Popis stanovništva	1.018.859	343.787	34
	Nabavka opreme za Popis stanovništva	258.445	44.264	17
	UKUPNO RASHODI FINANSIRANI IZ BUDŽETA (I+II+II a)	5.656.040	4.419.349	78
III	PROGRAMI POSEBNE NAMJENE			
	Grant EC za popis stanovništva	511.365	43.190	8
	Donacija Vlade BD za Popis stanovništva u BiH	273.736	264.242	97
	Anketa Prošireni HBS	12.403	0	0
	IPA Twinning 2008	43.384	3.550	8
	Donacija Vlade BD	300.786	90.436	30
	Ostale donacije	244.815	56.601	23
	Transfer RZS RS	31.954	31.954	100
	Transfer FZS	11.811	0	0
	Anketa Espress	118	118	100
	Anketa o potrošnji energije -APED	93.480	93.464	100
	UKUPNO III	1.523.855	583.555	38
	UKUPNO (I+II+IIa+III)	7.179.895	5.002.904	70

Napomena : presjek stanja sa 25. 01. 2016. godine

Administrativni podaci za ekonomske i poslovne statistike Nakon što su otklonjene zakonske prepreke za dostavu podataka Uprave za indirektno oporezivanje iz PDV baze podataka, još uvijek nije definisan način dostave i preuzimanja podataka između Agencije za statistiku i Uprave za indirektno oporezivanje. Pripremljen je dopunjeni prijedlog Protokola o razmjeni podataka između Uprave za indirektno oporezivanje i Agencije i isti je dostavljen UIO na razmatranje.

Master plan za razvoj statistike Nacionalnih računa Izrada Master plana za razvoj statistike Nacionalnih računa u BiH, koji je nastao kao rezultat implementacije projekta IPA 2011 MBP, trebao je da stvori pretpostavke za implementaciju evropskih standarda i zahtjeva u ovoj statističkoj oblasti. Njegovim neprihvatanjem od strane Republički zavod za statistiku RS (RZS RS), statistika Nacionalnih računa BiH se i dalje nalazi u vrlo kompleksnoj situaciji što će, uzimajući u obzir intenziviranje zahtjeva za dostavu podataka za BiH predstavljati značajno ograničenje. Najvažniji problem o kome se ne može postići dogovor je konceptualni okvir za kompilaciju Nacionalnih računa. RZS RS smatra da svaki entitet treba da razvije pun set računa koje će Agencija jednostavno agregirati, Federalni zavod za statistiku smatra (FZS) da entiteti treba da razviju onaj dio sistema koji je u skladu sa EU regulativom relevantan za entitete (NUTS 2) i podrže razvoj onih dijelova sistema koji je moguće i jedino razviti na nivou ukupne nacionalne ekonomije (otuda i naziv nacionalni računi). Uzimajući u obzir postojeću zakonsku regulativu u BiH, kao i EU statističke preporuke i standarde, Agencija je prihvatila mišljenje FZS.

Harmonizovani indeks potrošačkih cijena Agencija kontinuirano radi na harmonizaciji postojećeg Indeksa potrošačkih cijena sa važećim regulativama i praksama zemalja članica EU. Najveći problem pri tome jeste činjenica da je RZS RS odbio učešće u projektu na način od kojeg mi ne možemo odstupiti. Harmonizovani indeks potrošačkih cijena jeste ključni indikator koji se koristi isključivo za međunarodna poređenja inflatornih kretanja u zemljama članicama EU te stoga ne vidimo potrebu da se kao takav izračunava na nivou entiteta. U našim pregovorima sa entitetskim zavodima FZS je pristao na saradnju u cilju razvoja pomenutog indikatora na nivou BiH, dok je RZS RS insistirao na tome da žele istovrstan indeks i za nivo RS. Iako to nije praksa u drugim zemljama mi smo pristali da se indeks ipak izračunava, ali pod uslovom da se kao ponderi koriste zvanično objavljeni podaci o BDP za nivo BiH, odnosno top-down pristup strukturi pondera. RZS RS je odbio takvu ponudu te je Agencija nezavisno sklopila Service Contract za razvoj HICP-a unutar IPA projekta unutar kojeg je dosta toga napravljeno, ali za nastavak nam je nužna bolja saradnja sa entitetima.

Popis stanovništva, domaćinstava i stanova Agencija je pripremila prijedlog Jedinstvenog programa obrade podataka popisa usklađen sa IMO preporukama koji je dostavljen VM BiH i Centralnom Popisnom Biuro na usvajanje. Između statističkih institucija i članova Centralnog Popisnog Biroa ne postoji konsenzus oko Jedinstvenog programa obrade koji definiše korake i pravila obrade popisnog materijala. Objava rezultata Popisa je uslovljena usvajanjem Jedinstvenog programa obrade podataka od strane Centralnog Popisnog Biroa. Konsenzus nije postignut po pitanju pravila izvođenja kategorije stalnog stanovništva kod određivanja statusa rezidenta i primjene statističkih metoda (probablističkih pravila) u procesu editovanja i imputacije podataka.

Definisanje sektora i podsektora opće vlade

Na misiji u okviru IPA 2012 TWINNING projekta, koja je održana u mjesecu oktobru 2015. i na kojoj je razmatrana metodologija uspostave sektora i podsektora opće vlade u BiH, eksperti iz Finske su preložili šemu Sektora i podsektora opće vlade za BiH. Oko ovog prijedloga nije postignut dogovor. Nastala situacija je prezentovana na Upravnom odboru projekta, na kome je zaključeno da se formirana Radna grupa sastane i pokuša riješiti ovo pitanje, a u slučaju da se dogovor ne postigne odluku treba donijeti na višem nivou, odnosno sastanku direktora. Radna grupa je održala sastanak početkom decembra 2015. godine na kome su učestvovali samo predstavnici statističkih institucija i Ministarstva finansija RS. Predstavnici ostalih institucija nisu učestvovali u radu Radne grupe, te su se učesnici na sastanku dogovorili da se organizira novi sastanak, ili u slučaju nemogućnosti, prikupe pismena mišljenja predstavnika svih institucija zastupljenih u Radnoj grupi, te o tome izvijestiti direktore statističkih institucija. U slučaju da se ne donese odluka o ovom pitanju EK će razmotriti poduzimanje odgovarajućih mjera.

Popis poljoprivrede

Planirane aktivnosti po pitanju pripreme Zakona o popisu poljoprivrede nisu realizovane, kao i aktivnosti vezane za samu Pripremu popisa poljoprivrede. Nema zajedničkog stava po pitanju jedinstvenog zakonskog okvira, o čemu je Agencija tokom 2015. godine redovno izvještavala VM BiH i druge relevantne institucije. Proces priprema za Popis poljoprivrede je zaustavljen, te je EK otkazala projekat vezan za pripreme za Popis poljoprivrede iz IPA 2012 (1,0 mil. EUR) jer jedinstveni zakonskog okvira nije donešen Agencija je mišljenja da se Popis poljoprivrede u BiH (kao najvažnije i veoma skupo i kompleksno istraživanje) ne može provesti bez donošenja Zakona o popisu poljoprivrede iz razloga definisanja datuma popisa, organizacije, obezbjeđenje sredstava i dr.), kao što je praksa u svim susjednim zemljama i zemljama EU. Ne postoji zajednički stav oko jedinstvenog Zakona na nivou BiH (RZS RS je stava da zakon na nivou BiH nije potreban, dok Agencija i FZS smatraju da je Zakon na nivou BiH neophodan). I pored uključenja predstavnika EK i Eurostat-a kroz Pododbor za poljoprivredu i Pododbor za ekonomska pitanja i statistiku u 2015. godini i dalje nema zajedničkog stava po pitanju zakonodavne regulative kojom bi se proveo Popis poljoprivrede u BiH.

Nomenklatura statističkih teritorijalnih jedinica

Agencija je u 2013. godini dostavila Eurostat-u Prijedlog klasifikacije statističkih teritorijalnih jedinica u BiH, koja opisuje NUTS I i NUTS II nivo, ali ne i NUTS III koji je potreban za potpunu usklađenost sa NUTS Uredbom. Predloženi nivo NUTS II Eurostat smatra privremenim, dok ne budu raspoloživi podaci iz Popisa stanovništva, domaćinstava i stanova provedenog 2013. godine. Eurostat takođe smatra privremenim i serije podataka o BDP-u po stanovniku za NUTS II, sve dok se u potpunosti ne uspostavi Klasifikacija statističkih teritorijalnih jedinica koja uključuje i nivo NUTS III, i dok ne budu raspoloživi podaci iz Popisa.

Nepostojanje okvira za izbor uzoraka domaćinstava i pojedinaca iz Popisa stanovništva, domaćinstava i stanova 2013.

Neobjavlivanje konačnih rezultata Popisa stvara veliki rizik za provođenje velikih anketnih istraživanja. Postojeći Master uzorak iz 2009. je prestar i previše iskorišten, tako da ankete provedene na uzorcima iz ovog okvira zadnjih godina rezultiraju sa sve većim stopama neodgovora, što rezultira manjom efikasnosti ovih istraživanja, rasipanjem resursa i može dovesti do pristrasnosti dobijenih rezultata. S druge strane, nemogućnost da se uzorci biraju iz popisa onemogućava postizanje bolje metodološke harmonizacije na uzorku baziranih istraživanja (npr. ARS, APD) s EU standardima, i/ili odgađa provođenje novih (npr. EU-SILC). To u konačnici značajno usporava i umanjuje napredak BiH u oblasti statistike.

PRILOZI

GODIŠNJI TEMATSKI BILTENI:

1. Investicije 2014
2. Okoliš - Indikatori održivog razvoja Bosne i Hercegovine 2014
3. Anketa o radnoj snazi 2015
4. Demografija 2014
5. Industrijska proizvodnja u Bosni i Hercegovini 2014 - Prethodni PRODCOM rezultati
6. Kultura i umjetnost 2013
7. Indeks potrošačkih cijena u Bosni i Hercegovini 2013
8. Indeks potrošačkih cijena u Bosni i Hercegovini 2014
9. Indeks cijena industrijskih proizvođača u Bosni i Hercegovini 2014
10. Strukturne poslovne statistike 2013
11. Robna razmjena BiH sa inostranstvom 2014
12. Statistika općih izbora 2014
13. Bosna i Hercegovina u brojevima 2014
14. Anketa o potrošnji energije u domaćinstvima u BiH 2015

SAOPĆENJA:

MJESEČNA SAOPĆENJA (192)

1. Statistika robne razmjene BiH sa inostranstvom, 12
2. Zaposleni po djelatnostima, 12
3. Registrovana nezaposlenost, 12
4. Prosječne mjesečne isplaćene neto plaće zaposlenih, 12
5. Prosječne mjesečne bruto plaće zaposlenih, 12
6. Indeks obima industrijske proizvodnje u Bosni i Hercegovini, 12
7. Mjesečni indeksi industrijske proizvodnje za Bosnu i Hercegovinu, 12
8. Indeks proizvođačkih cijena industrije u Bosni i Hercegovini, 11
9. Indeks potrošačkih cijena u Bosni i Hercegovini, 12
10. Prosječne potrošačke cijene u Bosni i Hercegovini, 12
11. Statistika trgovine na malo - Indeksi prometa trgovine na malo u BiH, 12
12. Statistika turizma, 12
13. Statistika turizma, kumulativni podaci, 9
14. Poljoprivreda - Prikupljeno kravlje mlijeko i proizvedeni mliječni proizvodi, 12
15. Poljoprivreda - Klanje stoke i peradi u klaonicama, 10
16. Poljoprivreda - Mjesečni izvještaj o aktivnosti inkubatorskih stanica, 10
17. Kratkoročni pokazatelji energetske statistike, 8

KVARTALNA SAOPĆENJA (74)

1. Demografija - Prirodno kretanje stanovništva, 3
2. Prosječne isplaćene neto plaće zaposlenih, 4
3. Prosječne mjesečne bruto plaće zaposlenih, 4

4. Građevinarstvo - Stambena gradnja u Bosni i Hercegovini, 4
5. Građevinarstvo - Stambena gradnja u Bosni i Hercegovini, kumulativ, 1
6. Građevinarstvo - Građevinski radovi u inostranstvu, 4
7. Indeksi proizvodnje u građevinarstvu u Bosni i Hercegovini, 4
8. Izdata odobrenja za građenje u BiH, 4
9. Vrijednost izvršenih građevinskih radova u inostranstvu od strane preduzeća iz BiH, 3
10. Statistika distributivne trgovine, 4
11. Indeksi prometa u prijevoznim i skladišnim djelatnostima u BiH, 3
12. Granični promet robe i cestovnih teretnih motornih vozila, 4
13. Granični promet putničkih motornih vozila i putnika, 4
14. Cestovni, željeznički i vazdušni saobraćaj, 4
15. Poljoprivreda - Klanje stoke i peradi u klaonicama, 1
16. Šumarstvo - Proizvodnja i prodaja šumskih sortimenata u BiH prema asortimanu, 3
17. Bruto domaći proizvod, 5
18. Indeksi izvoznih i uvoznih cijena BiH, 3
19. Poštanske usluge, 5
20. Elektronske komunikacije, 3
21. Prodaja poljoprivrednih proizvoda na zelenim pijacama, 2
22. Otkup i direktna prodaja/realizacija poljoprivrednih proizvoda, 2

POLUGODIŠNJA SAOPĆENJA (7)

1. Prosječne isplaćene neto plaće zaposlenih, 2
2. Prosječne bruto plaće zaposlenih, 2
3. Cijene električne energije i prirodnog plina, 2
4. Stambena gradnja u Bosni i Hercegovini, 1

GODIŠNJA SAOPĆENJA (57)

1. Bruto domaći proizvod za Bosnu i Hercegovinu 2014 - proizvodni pristup - prvi rezultati
2. Bruto domaći proizvod za Bosnu i Hercegovinu 2014 - dohodovni pristup - prvi rezultati
3. Bruto domaći proizvod za Bosnu i Hercegovinu 2014 - rashodni pristup - prethodni podaci
4. Statistika nacionalnih zdravstvenih računa 2013
5. Indeksi izvoznih i uvoznih cijena BiH 2014
6. Investicije u 2014 - prethodni rezultati
7. Godišnji izvještaj o građevinskim radovima u BiH 2014 – pravni subjekti
8. Vrijednost izvršenih građevinskih radova u inostranstvu od strane preduzeća iz BiH
9. Stambena gradnja u Bosni i Hercegovini
10. Proizvodnja i prodaja industrijskih proizvoda u BiH (PRODCOM) 2014, prvi rezultati
11. Statistički poslovni registar - Jedinice statističkog poslovnog registra
12. Strukturne poslovne statistike - preliminarni rezultati 2013
13. Strukturne poslovne statistike - preliminarni rezultati 2014
14. Strane podružnice u Bosni i Hercegovini (Inward FATS) za 2012. Godinu
15. Demografija - Prirodno kretanje stanovništva
16. Unutrašnje migracije u Bosni i Hercegovini
17. Anketa o radnoj snazi - prethodni podaci

18. Poljoprivreda- Indeksi cijena u poljoprivredi 2014
19. Poljoprivreda - Zasijane površine na kraju proljetne sjetve 2015
20. Poljoprivreda - Klanje stoke i peradi u klaonicama 2014
21. Poljoprivreda - Proizvodnja voća i grožđa 2014
22. Poljoprivreda - Prodaja poljoprivrednih proizvoda na zelenim pijacama
23. Poljoprivreda - Otkup i i direktna prodaja/realizacija poljoprivrednih proizvoda
24. Poljoprivreda - Brojno stanje stoke i peradi i stočna proizvodnja 2014
25. Poljoprivreda - Godišnji izvještaj o strukturi valionica 2014
26. Poljoprivreda - Požnjevena površina i proizvodnja po usjevima 2014
27. Šumarstvo - Proizvodnja, prodaja i zalihe šumskih sortimenata u BiH prema asortimanu
28. Šumarstvo - Cijene i indeksi cijena šumskih sortimenata u Bosni i Hercegovini
29. Godišnji izvještaj o akvakulturi 2014
30. Okoliš - Javni odvoz i odlaganje komunalnog otpada 2014
31. Okoliš - Sistem javne odvodnje 2014
32. Okoliš - Korištenje voda i zaštita voda od zagađivanja u industriji 2014
33. Okoliš - Skupljanje i distribucija vode 2014
34. Okoliš - Prerada i odstranjivanje otpada u Bosni i Hercegovini 2014
35. Okoliš - Emisije stakleničkih plinova iz poljoprivrede 2014
36. Okoliš - Emisije stakleničkih plinova iz otpada 2013
37. Statistika energije - Električna i toplotna energija 2014
38. Statistika energije - Ugalj, koks 2014
39. Statistika energije - Prirodni plin 2014
40. Statistika energije - Nafta, derivati nafte 2013
41. Nauka, tehnologija i inovacije - Istraživanje i razvoj 2013
42. Nauka, tehnologija i inovacije - Istraživanje i razvoj 2014
43. Nauka, tehnologija i inovacije - Patentni 2014
44. Saobraćaj - Prvi put registrovana cestovna motorna vozila 2014
45. Saobraćaj - Registrovana cestovna motorna vozila 2014
46. Saobraćaj - Vazdušni saobraćaj 2014
47. Saobraćaj - Telekomunikacijska oprema, mreža i usluge 2014
48. Statistika obrazovanja 2014/2015 - prethodni rezultati
49. Statistika obrazovanja 2014/2015 - konačni rezultati
50. Šumarstvo - Proizvodnja, prodaja i zalihe šumskih sortimenata u BiH prema asortimanu
51. Šumarstvo - Cijene i indeksi cijena šumskih sortimenata u Bosni i Hercegovini
52. Maloljetni počinioci krivičnih djela u Bosni i Hercegovini, 2012
53. Punoljetni počinioci krivičnih djela u Bosni i Hercegovini, 2012
54. Maloljetni počinioci krivičnih djela u Bosni i Hercegovini, 2013
55. Punoljetni počinioci krivičnih djela u Bosni i Hercegovini, 2013
56. Maloljetni počinioci krivičnih djela u Bosni i Hercegovini, 2014
57. Punoljetni počinioci krivičnih djela u Bosni i Hercegovini, 2014

VIŠEGODIŠNJA SAOPĆENJA (6)

1. Nauka, tehnologija i inovacije - Budžetska izdvajanja za istraživanje i razvoj (2014-2015)
2. Statistika obrazovanja od kraja 2010/2011. do početka 2014/2015. školske godine

-
3. Prekogranični promet neopasnog otpada 2009-2014.
 4. Statistika Okoliša - Klimatske promjene 2005-2014.
 5. Bruto domaći proizvod (rashodni pristup) – Kvartalni podaci, 2008-2013.
 6. Bruto domaći proizvod za Bosnu i Hercegovinu 2005 - 2013, Revidirani podaci

I. KLASIFIKACIJE, NOMENKLATURE I METODOLOŠKI DOKUMENTI

1. Statistika poljoprivrede - Klanje stoke i peradi u klaonicama
2. Statistika poljoprivrede - Brojno stanje stoke i stočna proizvodnja
3. Otpad - Određivanje težine otpada
4. Statistički poslovni registar - Metodološke osnove

Distrikt Brčko (34)

- *Statistički bilteni BD BiH: 6*
- *Publikacije BD BiH: 7*
- *Saopćenja: 21*

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ
o izvršenju Statističkog plana od posebnog značaja za Brčko distrikt BiH u 2015. godini.

UVODNA RIJEČ

Izveštaj o izvršenju Plana statističkih istraživanja od posebnog interesa za Brčko distrikt BiH (u daljem tekstu: BDBiH) u 2015. godini podnosi Agencija za statistiku BiH (u daljem tekstu: Agencija) Podružnica/Ekspozitura Brčko u skladu sa članom 33. Zakona o statistici BiH ("Službeni glasnik BiH" broj: 26/04) i članom 6. i 7. Sporazuma o preuzimanju poslova, opreme, finansijskih sredstava i uposlenih Biroa za statistiku Brčko distrikta BiH.

Izveštajem su obuhvaćena sva statistička istraživanja i statističke aktivnosti utvrđene Planom statističkih istraživanja od posebnog interesa za BDBiH u 2015. godini. Sa ciljem dobijanja relevantnih statističkih podataka za većinu statističkih istraživanja izvršen je prošireni obuhvat; u njega su bili uključeni poslovni subjekti sa sjedištem u BDBiH, kao i dijelovi poslovnih subjekata – "Podružnica" koje posluju na teritoriju Brčko distrikta BiH a sjedište im je u entitetima, mimo utvrđenih kriterija i prakse koja se provodi u entitetima.

Od ukupno 157 statistička istraživanja i aktivnosti Podružnica/Ekspozitura Brčko provela je 89 statističkih istraživanja oficijalne statistike i 16 ostalih aktivnosti, sedam nadležnih ovlaštenih organa za provođenje statističkih istraživanja provelo je 46 istraživanja, nisu izvršena 6 statističkih istraživanja preuzetih iz Plana rada Agencije.

U BDBiH je zaokružen proces proizvodnje statistike sa svim fazama kao i u entitetima. Ažurno je vođen Jedinostveni registar poslovnih i drugih subjekata i njihovih dijelova, Statistički poslovni registar te Registar prostornih jedinica kao osnova za pravilan i potpun obuhvat jedinica posmatranja.

Pripreman je, štampan i izvještajnim jedinicama upućen statistički instrumentarij za provođenje svih istraživanja. Izvršeni su prijem i kontrola izvješća i ostalih statističkih materijala i proveden je terenski rad. Podaci su obrađivani u skladu sa postojećom metodologijom. Rađene su i dodatne obrade za pojedina statistička istraživanja u slučaju proširenog obuhvata.

Kreirane su baze podataka i korisnicima blagovremeno osiguravani podaci. Prioritetno su osiguravani podaci potrebni poslovnim i drugim subjektima, institucijama BDBiH i građanima u ostvarivanju njihovih prava i obaveza (podaci o BDP, prosječnim plaćama, koeficijentima rasta potrošačkih cijena i sl.).

Dobra je saradnja ostvarena i sa entitetskim zavodima za statistiku.

1. DEMOGRAFSKE I SOCIJALNE STATISTIKE

1.01 Statistika stanovništva

Vitalna statistika

Obrađeni su i u zasebnoj tematskoj publikaciji iskazani pokazatelji demografije za period 2010 – 2014. godine, gdje su pored procjena iskazani podaci statistike rođenih, umrlih i zaključenih i razvedenih brakova u serijama po navedenim godinama. Za 2014. godinu iskazani su detaljni podaci.

Procjena broja stanovništva

U 2015. godini izrađene su procjene stanovništva za 2014. godinu. Procijenjen je broj ukupnog stanovništva sa prebivalištem na teritoriju BDBiH, broj prisutnog stanovništva, te broj domaćinstava, koji se koriste za razne druge statističke analize. Procjena prisutnog stanovništva izvršena je prema spolu, prema starosti i starosnim grupama. Kao osnova za procjene korišteni su rezultati obrade demografskih podataka i podaci vitalne statistike bez podataka o migracijama 2010-2014. godine.

1.02 Statistika tržišta rada

Statistika zarada, zaposlenosti i nezaposlenosti

U oblasti statistike tržišta rada redovno su prikupljeni i obrađivani podaci o prosječnim neto i bruto plaćama zaposlenih kod pravnih lica po klasifikaciji djelatnosti, podaci o nezaposlenima i prosječnim penzijama za BDBiH. Od 2014. godini objavljuju se na mjesečnom nivou podaci o zaposlenim ukupno, znaci i u pravnim licima i u samostalnim preduzetnicima. Ranijih godina je ukupan broj zaposlenih rađen na kvartalnom nivou.

Anketa o radnoj snazi, Anketa o potrošnji domaćinstava i Pilot SILC anketa

Tokom 2015. godine kontinuirano mjesečno provedena je Anketa o potrošnji domaćinstava u BDBiH, na izabраних 942 domaćinstva.

Prema utvrđenoj dinamici na godišnjem nivou u aprilu 2015. godine po deseti put je provedena, metodom uzorka, Anketa o radnoj snazi (ARS). Anketirano je ukupno 1.039 izabраних domaćinstava. Prethodni rezultati ankete objavljeni su u septembru 2015. godine. Kompletni konačni rezultati ove ankete mogu se naći na web stranici Agencije.

Proveden je i terenski rad na Pilot SILC anketi.

1.03 Statistika obrazovanja

Statistika osnovnog, srednjeg i visokog obrazovanja

U oblasti statistike obrazovanja provedena su sva statistička istraživanja a rezultati obrade su iskazani u zasebnoj tematskoj publikaciji. Popunjeni su i poslani u Agenciju upitnici UNESCO za statistiku predškolskog, osnovnog, srednjeg i visokog obrazovanja za Brčko distrikt BiH. Predstavnik Podružnice Brčko bio je uključen u rad radionica za statistiku obrazovanja koja se tiče finansijskih i nefinansijskih podataka.

Od 2014/2015. školske godine primjenjuju se elektronski obrasci za osnovno i srednje obrazovanje. Škole popunjavaju obrasce elektronski i dostavljaju na pripremljenoj aplikaciji u Podružnicu. Obrasci za obrazovanje su revidirani.

1.04 Statistika kulture

Kultura i umjetnost

U toku 2015.godine provedena su statistička istraživanja iz oblasti kulture tj. prikupljeni su podaci o radio i TV stanicama, kinu, pozorištu i bibliotekama, za arhiv i galeriju. Nisu prikupljeni podaci na izvještajima za kulturno umjetnička društva, udruženja građana iz područja kulture, te za festivale. Obrađeni podaci za nivo BDBiH za 2014. godinu, dostavljeni su Agenciji za statistiku BiH.

Tematska publikacija

1.05 Statistika zdravstva

Iz oblasti statistike zdravstva a u saradnji sa Odjelom za zdravstvo, izvršena je obrada podataka za posljednju godinu - a rezultati obrade su iskazani u posebnoj tematskoj publikaciji. Predstavnik Podružnice Brčko je bio uključen u projekat Ministarstva civilnih poslova BiH "Reforma javnog zdravstva II" komponenta „Nacionalni zdravstveni računi“. Dogovorena je saradnja Odjela za zdravstvo i Podružnice Brčko i Agencije vezano za izradu Nacionalnih zdravstvenih računa za BDBiH.

1.07 Statistika socijalne zaštite

Korisnici i ustanove socijalne zaštite

U oblasti statistike socijalne zaštite provedena su sva statistička istraživanja a rezultati obrade su iskazani u zasebnoj tematskoj publikaciji za period od 2010. do 2014. godine. U 2015. godini počelo se sa primjenom obrazaca za dječiji doplati i izvještavanjem privatnih zdravstvenih ustanova za smještaj i njegu starijih osoba. Podaci dobijeni ovim istraživanjima, uvršteni su u tematsku publikaciju vezano za statistiku socijalne zaštite.

Provedeno je ESSPROS istraživanje za 2013. godinu.

1.10 Statistika kriminaliteta

Istraživanja iz oblasti statistike kriminaliteta

Statistička istraživanja ostalih društvenih područja - za područje pravosuđa - kriminaliteta objedinjava Pravosudna komisija, a ostala istraživanja u svom domenu Policija BDBiH. U 2015. godini nastavljeno je sa u 2013.godini uspostavljenim novim načinom prikupljanja podataka kako to entiteti rade, uz punu saradnju Pravosudnih institucija BDBiH i statistike.

2. MAKROEKONOMSKE STATISTIKE

2.01 Godišnji ekonomski računi

Obračun BDP za nivo BiH

Urađen je obračun BDP-a za 2014. godinu po proizvodnom metodu, prema KD BiH 2010. Bruto domaći proizvod po proizvodnom metodu obračunat je na bazi bruto dodane vrijednosti u tekućim cijenama i primjenom metodologija SNA 93 UN i ESA 95 EUROSTAT-a kao jedinstvenog standarda.

Obračunom su obuhvaćene institucionalne jedinice iz svih sektora: nefinansijski sektor, finansijski sektor, sektor Vlade, neprofitne institucije koje služe domaćinstvima i sektor domaćinstava, odnosno obuhvaćena je cijela ekonomija BDBiH.

Obračun BDP izvršen je na dva načina:

- prema sjedištu osnovnog poslovnog subjekta i pretežnoj djelatnosti za nivo BiH i
- po načelu regionalnih računa sa uključenim podacima za podružnice kako bi se

dobili relevantni podaci za lokalne potrebe.

Objavljena je tematska publikacija o BDP-u za BD BiH u 2014. godini po proizvodnom i dohodovnom metodu i u tekućim cijenama sa elementima procjene neobuhvaćenih ekonomskih aktivnosti.

Statistiku finansijskih računa provodila je Filijala CB BiH provođenjem pet mjesečnih statističkih istraživanja utvrđenih godišnjim Planom rada.

Vladine finansije praćene su redovnim provođenjem tri statistička istraživanja Filijale CB BiH: servisiranje vanjskog duga i otplata međunarodnih obaveza, budžetski prihodi i rashodi i neplaćeni javni prihodi, te istraživanjem Direkcije za finansije o bruto naplati prihoda preko uplatnih računa. Podaci su obrađivani, a dijelom i publikovani u redovnoj publikaciji.

Obračun ulaganja sredstava u investicije

Provedeno je statističko istraživanje o investicijama pravnih lica u 2014. godini. Podaci ovog istraživanja su prikupljeni i uneseni u skladu zahtjevima obrasca, a publikacija je objavljena i za prethodne godine sa podacima za preduzeća čije je sjedište u BD BiH (organizacioni princip). 2014. godina je prikazana u publikaciji, sa detaljnim razradama po organizacionom načelu i načelu čistih djelatnosti. Obračuni investicija publikovani su prema KD BiH 2010, kao i budžet za prethodne godine.

2.06 Statistika cijena

Indeksi potrošačkih cijena u Brčko distriktu BiH

U oblasti statistike cijena i potrošnje tokom 2015. godine redovno su snimane potrošačke cijene na izabranim mjestima, podaci obrađivani u Agenciji i na osnovu toga objavljivana saopćenja o kretanju indeksa potrošačkih cijena u BD BiH na mjesečnom nivou.

Na bazi indeksa računati su koeficijenti rasta potrošačkih cijena neophodni za obračun zateznih kamata u skladu odredbama Zakona o zateznim kamatama u BDBiH.

Indeks proizvođačkih cijena

U 2015. godini se nastavilo sa prikupljanjem i unosom podataka potrebnih za obračun Indeksa cijena proizvođača u zajedničkoj aplikaciji za nivo BiH.

2.07 Statistika spoljnje trgovine

Spoljnja trgovina

U 2015. godini prikupljeni su podaci o spoljnjoj trgovinskom prometu sa inostranstvom a objavljena je i tematska publikacija sa detaljnim podacima za 2014. godinu i prvih šest mjeseci 2015. godine, te sa osnovnim podacima za prethodne godine.

3. POSLOVNE STATISTIKE

3.01 Godišnje poslovne statistike

Strukturne poslovne statistike

Provedeno je Strukturno poslovno istraživanje za 720 izabrane pravne osobe u područjima djelatnosti Prerađivačke industrije, Energije, Građevinarstva, Trgovine, Ugostiteljstva i Prometa.

65 izabrana preduzeća popunjavali su detaljni obrazac SPS-D/2014, a 655 skraćeni obrazac SPS-S/2014. Preduzeća registrovana u području Prerađivačke industrije, građevinarstva i trgovine imala su obavezu da popune i dopunske upitnike iz čijih obrada će se crpiti ponderi za provođenje drugih statističkih istraživanja.

Godišnja statistika industrijske proizvodnje

Provedeno je godišnje istraživanje industrije PRODCOM za 2014. godinu i prikupljeni godišnji podaci o proizvedenim količinama proizvoda za dalju proizvodnju, promjeni zaliha, prodaji proizvoda i sl.

3.02 Kratkoročne poslovne statistike

Kratkoročna statistika industrijske proizvodnje

Provođena su istraživanja proizvodne statistike i kratkoročne statistike preduzeća. Mjesečno istraživanje industrije je redovno provođeno, podaci su obrađivani, a indeks fizičkog obujma industrijske proizvodnje je računat za nivo BiH i nivo BD BiH.

Kvartalno istraživanje za područje distributivne trgovine i prometa

U 2015. godini rađeno je kvartalno istraživanje u kome je obuhvaćeno ukupno 298 pravnih lica i to 261 iz područja distributivne trgovine i 37 iz područja prometa. Podaci su unošeni, i radi se na obradama.

Kratkoročna statistika građevinarstva

U 2015. godini za potrebe obračuna na nivou BiH prikupljaju se podaci o vrsti građevinskih radova (novogradnja ili rekonstrukcija), koliko se od vrijednosti radova odnosi na niskogradnju a koliko na visokogradnju i sl., unose se u aplikaciju i objavljuju. Provođi se i istraživanje vezano za izdata odobrenja za građenje u BDBiH.

Trgovina na malo

U oblasti trgovine na malo provedena su mjesečna istraživanja na izabranom uzorku od 140 poslovnih subjekata a obrađeni podaci nisu objavljuvani za nivo BDBiH, nego su obrade dostavljene Agenciji.

Statistika turizma

Istraživanja iz oblasti turizma i ugostiteljstva redovno su provođena, obrada podataka je izvršena, a rezultati obrade publikovani su u redovnim publikacijama.

Promet i komunikacije

Redovno su provođena statistička istraživanja iz oblasti statistike prometa: statistika drumskog prijevoza putnika, robe, željezničkog transporta, pretovarima i uslugama u pristaništu, poštanskog prometa i telekomunikacija.

3.06 Statistički poslovni registar

Ažuriranje poslovnog registra

Nastavljene su aktivnosti vezane za unapređenje statističkog poslovnog registra kroz njegovo dopunjavanje podacima i ažuriranje prema dinamici utvrđenoj od strane Agencije. Statistički poslovni registar (SPR) je počeo da funkcioniše u 2009. godini. Tokom 2015. godine rađeno je na njegovom daljem dopunjavanju prema utvrđenoj dinamici rada.

U 2015. godini je Agencija redovno dobijala podatke od Poreske uprave BDBiH vezano za broj zaposlenih na mjesečnom nivou u skladu sa potpisanim Sporazumom o razmjeni podataka sa Direkcijom za finansije BDBiH, i ovim podacima se kvartalno ažurirao SPR.

4. STATISTIKA POLJOPRIVREDE, ŠUMARSTVA I RIBARSTVA

Prikupljanje, obrada i objavljivanje podataka statistike poljoprivrede, šumarstva i ribarstva

Tokom 2015. godine aktivno je rađeno na prikupljanju i obradi podataka za izradu indeksa ulazno izlaznih poljoprivrednih cijena u skladu propisanim međunarodnim standardima. Provedena su i sva ostala statistička istraživanja iz oblasti statistike poljoprivrede (ratarske proizvodnje i stočarstva), šumarstva, ribarstva i zaštite okoline zahvaljujući izuzetno dobroj saradnji sa Odjelom za poljoprivredu i šumarstvo kao i drugim Vladinim odjelima.

5. MULTIDOMENSKE STATISTIKE

5.03 Statistika okoliša i računi

Statistika otpada, voda

Provedena su statistička istraživanja iz oblasti statistike zaštite okoline, statistike voda, po novim obrascima i zajedničkoj metodologiji usklađenoj sa metodologijama EUROSTAT-a za ovu oblast statistike, a podaci su obrađeni i publikovani za nivo BiH.

Tokom juna 2015. godine provedena je Anketa o potrošnji energije u domaćinstvima na oko 1.160 domaćinstava u BDBiH.

6. PODRŠKA ZA STATISTIČKE PROIZVODE - INFRASTRUKTURA

Klasifikacija djelatnosti

Od 1.1.2011.godine počelo se primjenom Odluke o KD BD BiH koja je u potpunosti usklađena sa KD BiH 2010 u svim administrativnim registrima BD, kod određivanja glavne djelatnosti pri statističkoj registraciji poslovnih subjekata te u publikovanju većine statističkih podataka.

Ostale klasifikacije

I sve ostale klasifikacije propisane od strane Agencije su odmah preuzete i primjenjuju se u postojećim softverskim rješenjima.

Ažuriranje registra prostornih jedinica

Registar prostornih jedinica, katastarskih općina, naseljenih mjesta, MZ, statističkih i popisnih krugova sa utvrđenim nazivima, matičnim brojevima i mapama na katastarskim i topografskim kartama i opisima granica je izrađen 2003. godine zajedničkom aktivnošću tadašnjeg Statističkog biroa i Poddjela za katastar. Ponovo je za potrebe provodjenja Popisa stanovništva ovaj Registar ažuriran 2010. i 2013. godine od strane Poddjela za katastar i uz finansijsku podršku Agencije.

Vođenje i ažuriranje Jedinstvenog registra poslovnih subjekata

Posebna pažnja je posvećena urednom i ažurnom vođenju Jedinstvenog registra poslovnih i drugih subjekata i njihovih dijelova. Subjektima se utvrđuje glavna (pretežna) djelatnost i matični odnosno poreski broj u saradnji sa Poreznom upravom. Podaci iz ovog registra trenutno su najvažniji administrativni izvor za kvartalno ažuriranje SPR. Akti koji se izdaju u postupku statističke registracije služe poslovnim i drugim subjektima za ostvarivanje njihovih prava i obaveza: prijave radnika kod PIO/MIO i Fonda zdravstvenog osiguranja, za otvaranje bankovnih računa i slično. Podaci iz našeg Registra služe nadležnim tijelima za utvrđivanje

obaveze predaje završnih računa za registrovane poslovne subjekte.

U 2015. godini proveden je postupak registrovanja 405 poslovnih subjekata i njihovih dijelova, od čega: pravnih lica 140, samostalnih preduzetnika 148, podružnica čije je sjedište u BDBiH 33 i podružnica čije je sjedište izvan BDBiH 84. Proveden je postupak 476 promjena u registru i 172 brisanje iz registra. Ovi poslovi vode se dnevno ažurno.

Od početka registracije do 31.12.2015 godine ukupno je registrovano 9705 poslovnih subjekata i njihovih dijelova, od čega: pravnih lica 3.041, samostalnih preduzetnika 5.289, podružnica sa sjedištem u Brčko distriktu 576 i podružnica čije je sjedište van BDBiH 799. Provedena je 6.252 promjena, od čega brisanja iz registra 3.446.

**Obuka
zaposlenih**

Kontinuirano je rađeno i na edukaciji zaposlenih u 2015.godini, prvenstveno kroz projekte u organizaciji Agencije i učešće u radu radnih grupa za nacionalne račune, statistički poslovni registar, zdravstvo, obrazovanje, socijalnu zaštitu i sl.

**Publikacije,
saopćenja**

U oblasti informisanja urađeno je i izdato šest redovnih publikacija "Bilten-statistički podaci" i osam tematskih publikacija po zasebnim oblastima statistike: „Indeksi potrošačkih cijena“, "Statistika socijalne zaštite", "Demografija", "Zdravstvena zaštita", "Statistika spoljne trgovine", „Nacionalni računi", "Statistika obrazovanja" i „Statistika investicija“ u kojima su date serije osnovnih podataka za prethodne godine i detaljni podaci za posljednju godinu obrade. Publikacije su dostupne i u elektronskoj formi na web stranici Agencije i web stranici Vlade BD BiH. U vidu saopćenja redovno su u "Službenom glasniku BD BiH" objavljivani podaci o mjesečnim prosječnim neto i bruto plaćama, te mjesečnim koeficijentima rasta potrošačkih cijena u BD BiH. Na internet portalu Agencije redovno mjesečno objavljuju saopćenje o kretanju indeksa industrijske proizvodnje u BD BiH. Na zahtjev podaci su davani i drugim korisnicima (institucijama BD BiH i institucijama BiH, naučnim i stručnim institucijama i dr.).

**Koordinacija i
odnosi sa
korisnicima**

Koordinacija i saradnja sa organima ovlaštenim za provođenje statističkih istraživanja i ostalim institucijama u BDBiH bila je vrlo dobra, prvenstveno u planiranju i provođenju dijelova statističkih istraživanja koji se na njih odnose. Sa Poreskom upravom vodi se zajednički registar poreznih obveznika i statistike, Odjel za zdravstvo Vlade vrši šifriranje uzroka smrti demografske statistike, u saradnji sa Odjelom za javni registar vrši se ažuriranje Registra i evidencije teritorijalnih jedinica, Odjel za privredni razvitak i dalje snima potrošačke cijene za potrebe obračuna indeksa potrošačkih cijena za nivo BDBiH i BiH, sa Direkcijom za finansije osiguravaju se detaljni podaci o izvršenju proračuna po nižim organizacionim jedinicama radi pravilne obrade po djelatnostima za obračun BDP-a. Neophodno je nastaviti sa ostvarivanjem aktivne koordinacije i suradnje sa institucijama ovlaštenim za provođenje statističkih istraživanja i drugim institucijama BDBiH.

Vlada BDBiH je osigurala prostor-ured za smještaj rezervne baze statističkih podataka BiH, tzv. "Disaster & recovery centar", koji služi kao rezervna baza podataka Popisa stanovništva 2013.

7. ADMINISTRATIVNA PODRŠKA

Održavanje opreme i obrada podataka

Elektronska obrada podataka je izvršena bez većih problema za statistička istraživanja za koje su osigurani računarski programi. Blagovremeno je izvršena priprema i instaliranje programa za unos i obradu podataka za 2015. godinu i blagovremeno su otklanjani zastoji u korištenju istih.

Redovno je održavana postojeća oprema, lokalna računarska mreža funkcionira, antivirusna zaštita postoji, omogućen je pristup Internetu za sve zaposlene korištenjem vlastite informacione mreže.

Vlada BDBiH je u potpunosti ispoštovala obaveze iz Sporazuma o preuzimanju poslova, opreme, finansijskih sredstava i uposlenih Biroa za statistiku BDBiH, te je zahvaljujući tomu omogućeno uspješno funkcionisanje Podružnice tokom 2015.

Normativno- pravna djelatnost i koordinacija

U oblasti rukovođenja izrađen je, u saradnji sa ostalim institucijama za provođenje statističkih istraživanja, Plan statističkih istraživanja od posebnog interesa za Brčko Distrikt BiH u 2016. godini.

Izrađen je izvještaj o izvršenju Plana statističkih istraživanja od posebnog interesa za BDBiH u 2014. godini, dostavljen Vladi BDBiH, te Agenciji.

Težište aktivnosti u narednom periodu trebalo bi biti na realizaciji aktivnosti Srednjoročnog i Godišnjeg plana rada Agencije, u dijelu koji se odnose na BDBiH.

ZAVRŠNENAPOMENE

Ovo izvještaj je sastavni dio godišnjeg izvještaja o radu Agencije za statistiku BH za 2015. godinu, i biti će razmatran i usvojen i od strane Vijeća ministara Bosne i Hercegovine.

Broj:

Datum: